

ΠΑΝΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ & ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ Αριθ. 32 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ Β΄

Ἀθήναι, 15 Ἰουνίου 1923.

ΑΡΙΘ. 8 [32]

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	Δραχμ. 60.—
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	Φράγκα 60.—
ΑΜΕΡΙΚΗΣ	Δολλάρ. 10.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ — ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ — ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

- *** — Ἡ Ἐκατονταετηρίς τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὑμνου — Διονύσιος Σολωὸς — Νικόλαος Μάντζαρς.
Μ. ΦΙΛΗΝΤΑ. — Ἡ γνώμη του διὰ τὸ ζήτημα τῆς Ἀκαδημίας.
Γ. Ν. Ι. — Ἡ Ἐκδρομὴ τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων εἰς Χαλκίδα. [Μετὰ δύο εἰκόνων.]
Π. ΜΕΡΜΗΓΚΑ. — Τὸ ψεῦδος. [Κοινωνιολογικαὶ συζητήσεις.]
Γ. Ν. Ι. — Ἡ κάλυψις τοῦ ἐλλείμματος τοῦ Προϋπολογισμοῦ 1923-24.

ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ

- Ἡ Βουλγαρικὴ Ἐπανάστασις. — Οἱ φίλοι τῶν ζώων. — Οἱ ζηλωταὶ τοῦ Χριστοῦ.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

- Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑ ΛΑΥΡΑ. — Κυπαρίσσια [Ποίημα ἀπὸ τὴν «Παλιὰ Ἀθήνα»].
ΕΔΓΑΡ ΠΟΕ. — Σιωπὴ. [Διήγημα κατὰ μετὰφρασιν Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗ].
ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ. — Ποντικοί. [Ἀθηναϊκαὶ Ἡμέραι.]
VESPER. — Νερό - Νερό. [Τὰ Σατυρικά μας.]
ΛΕΩΝ. Χ. ΖΩΗ. — Ἡ Γραφικὴ ἐν Ἑπτανήσῳ. [Ἀπὸ τὴν Ἱστορ. τῆς Τέχνης].
ΑΥΛΑΙΟΥ. — Θεάτρον.
Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ. — Ὁ Ὄρκος τοῦ Θαλασσινοῦ. [Πρωτότυπον Ἑλληνικὸν Μυθιστόρημα].
Ἀπὸ ὄλον τὸν κόσμον. — [Ἐπιστῆμη. — Τέχνη. — Γράμματα. — Εἰδήσεις. — Περιέργα.]

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ — ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ζητοῦνται Ἀντιπρόσωποι - Παραγωγοὶ τοῦ «Πανογνώστου» διὰ τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὸ Ἐξωτερικόν.

ΠΑΝΟΓΝΩΣΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ
 ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
 ΙΔΡΥΤΗΣ & ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ
 ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ Αριθ. 32 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ Β' Αθήναι, 15 Ιουνίου 1923. ΑΡΙΘ. 8 / 32

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΑΣ ΥΜΝΟΥ

Είς την θραϊκήν κόμησιν τοῦ Ἴονίου πελάγους, τὴν φιλόμουσον Ζάκυνθον, διοργανώθησαν πρό τινος ἑορταί ὁμογενεῖς ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ τῆς συνθέσεως τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὑμνου, τοῦ «Ὑμνον σὴν Ἐλευθερίᾳ», ὅπως τὸν εἶχε τιλοφορήσει ὁ Γ. Τερτσέτης. Καὶ ἀποροῦμεν πῶς αἱ ἑορταὶ αὐταὶ περιορίσθησαν εἰς τόσον μικρὸν κύκλον καὶ δὲν ἔλαβον, ὡς ἤρμοζε, χαρακτηριστὰ πανελληνίων, ἐπαξίως ἴσους τοῦ μεγαλοπύου πενήματος, ὅσον καὶ τῆς ἀπλῆς, ἀλλ' ἐπιβλητικῆς μουσικῆς τῶν.

Δύο ἐξέχονσαι φροσιγνωμίαι, δύο μεγάλοι ἱεροφάνται τῆς Τέχνης, ὁ Ζακύνθιος ποιητὴς Διονύσιος Σολωμὸς καὶ ὁ Κερκυραῖος μουσικοσυνθέτης Νικόλαος Μάντζαρος, διήρξαν οἱ συντελεσταί, οἱ δημιουργοὶ τοῦ ἀριστουργηματικοῦ τοῦτου συμβόλου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας, τὸ ὁποῖον ἐνθουσιάζει, ἀναπτερόνει καὶ ἠλεκτριεῖ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν τοῦ Πανελληνίου ἀπὸ ἑκατὸν δλοκλήρων ἐνιαυτῶν.

Ὁ «Πανογνώστης», ὄντων μὲ τὰ πλέον εὖσομα λουλούδια τῆς ἐθνωμοσύνης καὶ τοῦ θαυμασμοῦ τὴν μνήμην τῶν δύο τούτων μεγάλων τέκνων τῆς Ἑπτανήσου, ἀφιερωθὲν εἰς ταῦτα καὶ τὰ δύο κάτωθι βιογραφικὰ σημειώματα.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

Ὁ Διονύσιος Σολωμὸς ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ τῇ 8ῃ Ἀπριλίου τοῦ 1798, τοῦ ἔτους ἀκριβῶς ἐκείνου, καθ' ὃ ἐν τινι εἰρκτῇ τοῦ Βελιγγραδίου εὗρισκε μαρτυρικὸν διὰ

στραγγαλισμοῦ θάνατον ὁ πρωτομάρτυς τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας Ρήγας ὁ Φεραῖος. Ἡ Ἑλλὰς ἔχανε ἓνα ἐνθουσιώδη ψάλτην τῆς αἰωνίας δόξης τῆς, διὰ ν' ἀποκτήσῃ ἕτερον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ζακυνθίου μουσολόγου.

Ὁ πατὴρ του ἐκαλεῖτο Νικόλαος, πλούσιος κόμης, ἡ δὲ μήτηρ του Ἀγγελικὴ Νίκλη. Ὁ νεαρὸς Διονύσιος ἐξεπαιδεύθη ἐν Ἰταλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1807, κατὰ δὲ τῷ 1815 ἐνεγράφη εἰς τὴν νομικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Παριίας. Ἀλλ' ἀντὶ τῶν νομικῶν σπουδῶν ἀσχολεῖται εἰς τὴν μελέτην τῶν μεγάλων συγγραφέων καὶ τὴν θεραπείαν τῶν Μουσῶν, καλλιερῶν σχέσεις μετὰ ποιητῶν καὶ ζωγράφων καὶ παρακολουθῶν μεθ' ὧν τῆς οἰκουμένης τὴν ἐξέλιξιν τῆς Ναπολεοντείου ἐποποιίας.

Τῷ 1818 ὁ Σολωμὸς ἐπιστρέφει εἰς Ζάκυνθον μὲ μίαν συλλογὴν Ἰταλικῶν σονέττων, ἡ ὁποία ἐξήγειρεν ἀμέσως τὸν θαυμασμὸν τῶν φίλων του. Καὶ ἦσαν οἱ φίλοι του εὐρὺς κύκλος λογίων καὶ καλλιτεχνῶν, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ Σπυρ. Τρικούπης, ὁ ἰατρὸς Ταγιαπιέρρας, ὁ Παύλος Μερκάτης, ὁ Α. Κομιώτης, ὁ Γ. Τερτσέτης, ὁ Ἄντ. Μάτσης, ὁ ἰατρὸς Διονύσιος Ροῦθης, ὁ ὁποῖος καυστικὴν ἐδοκίμασε τὴν σάτυραν τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἄλλοι. Ἴσως τὰ πρὸς τὸν Ροῦθην διάφορα σκώμματα τοῦ Σολωμοῦ συνέτειναν βαθμηδὸν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς δημοτικῆς γλωσσικῆς ἀντιλήψεως αὐτοῦ. Ἀλλ' ἀναμφιβόλως ἕως εἰς τοῦτο συνέτειναν καὶ αἱ προτροπαὶ τοῦ Σπ. Τρικούπη. Καὶ ὁ Σολωμὸς ἐξέψωσε τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν ὡς ἐν τῶν ἰδανικῶν του.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὴν Πελοπόννησον ἤρξατο ὁ μέγας ἀγὼν τῆς ἐλευθερίας. Ὁ ποιητὴς ἔνθους εἰς τὸ σάλ-

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ "Ο ΤΙΤΑΝ"
 ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ - ΚΕΦΑΛΑΙΑ: 3,000,000

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ
 ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 126
 = ΓΡΑΦΕΙΑ ΦΟΡΤΩΣΕΩΝ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ - ΤΗΛ. ΑΡΙΘ. 427 =

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ
 ΤΗΛΕΦ. ΑΡΙΘ. 396
 ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: "ΤΙΤΑΝ" ΑΘΗΝΑΣ

Τσιμέντα "ΤΙΤΑΝ" τύπου ΠΟΡΤΛΑΝ (Ciment artificiel Portland) ἀνταποκρινόμενα εἰς τοὺς ἀσθητοτέρους ἐπίσημους κανονισμοὺς τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν δι' ἔργα ἐκ Μπετόν πάσης φύσεως. Βέβαιον Ἄριστον λιμενικόν, πλακοποιία, ἐπιστρώσεις, ὑποστρώσεις ὁδῶν, κατασκευὴ πλινθῶν, (τουβλῶν) καὶ ὀγκολίθων (ἀγκωνάρια), πρέκια κτλ. ΤΣΙΜΕΝΤΟ "ΚΥΚΛΩΣ". Εἰδικὴ κωνία, κατάλληλος διὰ τὴν παρασκευὴν ὑδραυλικῶν ἀμμοκονιαμάτων διὰ συνήθεις λιθοδομὰς ἢ πλινθοδομὰς, ἀντικαθιστάσα μὲ πλείστα ὅσα προτερήματα τὰ ἀμμοκονιάματα ἐξ ἀσβέστου. Πολὺ ταχύτερα πηθεῖ. Ἀσφυκτικῶς μεγαλύτερα ἀντοχὴ, ὕψην: Ταχύτης ἐπιτελέσεως. Σημαντικὴ ἐλάττωσις τοῦ πάχους τῶν τοίχων, ἤτοι Κέρδος εἰς γρήσιμον χρόνον καὶ οἰκονομία εἰς ἐργατικά καὶ ὄγκον λιθοδομῆς. Συνιστᾶται ἰδιαίτερος δι' ἔργα λιμενικά. ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ Διεύθυνσις τῆς ἑταιρίας "ΤΙΤΑΝ" θέτει τὴν πολυτετὴ τῆς πείραν διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν τσιμεντῶν ἐφ' ἀπάντων τῶν κλάδων τῆς οἰκοδομῆς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνδιαφερομένων. Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα: Ὁδὸς Σταδίου 33, προφορικῶς καὶ δι' ἀλληλογραφίας.

REVUE COMMERCIALE DE GRÈCE,
 RUE AVEROFF No 20

Εικοσασέλιδος Μηνιαία Γαλλικὴ Ἐμπορικὴ Ἐπιθεώρησις τῆς Ἑλλάδος ἐκδομένη ἐν Ἀθήναις.

Ἐτησίαι Συνδρομὴ Δρ. 15.
 Ἐξωτερικοῦ Φρ. 15.

Τὸ πρῶτον τεύχος ἀποστέλλεται δωρεάν τῷ αἰτοῦντι.

ΟΙΝΟΙ ΚΟΝΙΑΚ

"ΜΑΡΚΟ," **"ΒΟΥΤΡΥΣ"**
 Παλαιὸν ἀπόσταγμα οἴνων
 ΛΕΥΚΟΙ ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΟΝ
 ΚΑΙ Πωλεῖται
 ΕΡΥΘΡΟΙ
 ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΙ
 Εἰς ὅλα τὰ κέντρα
 ΕἰΣ ΦΙΑΛΑΣ Καταναλώσεως

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ
 ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
 Ἰδρυθεῖσα τῷ 1893

Ἐκτελεῖ πᾶσιν Τραπεζιτικὴν ἐργασίαν

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ Δρ. 48.000.000
 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 16.350.000

Ἐδρα ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ Τηλ. Διεύθ.: "ΤΡΑΘΗΝΩΝ",

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
 ΑΘΗΝΑΙ, ΑΓΡΙΝΙΟΝ, ΑΜΦΙΣΑ, ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ, ΒΟΛΟΣ, ΖΑΚΥΝΘΟΣ, ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΚΑΒΑΛΛΑ, ΚΑΛΑΜΑΙ, ΚΕΡΚΥΡΑ, ΚΟΡΙΝΘΟΣ, ΛΑΡΙΣΣΑ, ΛΕΒΑΔΕΙΑ, ΛΗΜΝΟΣ (Κάστρων), ΜΥΤΙΛΗΝΗ, ΞΑΝΘΗ, ΠΑΤΡΑΙ, ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ, ΠΥΡΓΟΣ, ΡΕΘΥΜΝΟΣ, ΣΑΜΟΣ (Βαθύ), ΣΑΜΟΣ (Καρλόβασι), ΣΠΑΡΤΗ, ΣΥΡΟΣ, ΤΡΙΠΟΛΙΣ, ΧΑΛΚΙΣ, ΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΧΙΟΣ.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
 ΛΟΝΔΙΝΟΝ Fenchurch Street 22
 ΚΩΝ/ΠΟΛΙΣ (Γαλατᾶ), ΚΩΝ/ΛΙΣ (Πέραν), ΚΩΝ/ΛΙΣ (Σταμπούλ), ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ (Ἀμερικὴ), Pine Street 25 ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, ΚΑ'Ι'ΡΟΝ, ΠΟΡΤ-ΣΑ'Ι'Δ, ΣΜΥΡΝΗ, ΛΕΜΕΣΟΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ.

Ἀνταποκρίται καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ Κόσμου.

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΚΟΝΙΑΚ & ΛΙΚΕΡ

Εἶναι τῶν

ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΟΛΑ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ ΤΑ ΠΟΤΑ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΑ ΠΙΝΕΤΕ ΧΩΡΙΣ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥΣ

πισμά του, έμπνέεται μετ' ὀλίγον τὸν περιλάλητον Ὑμνον, τὸν ὅποιον ἔγραψε κατὰ Μάιον τοῦ 1823 ἐντὸς 35 ἡμερῶν. Ὁ Ὑμνος ἀποτελεῖται ἀπὸ 158 τετραστίχους στραφάς, διαιρούμενος ἐσωτερικῶς εἰς 6 μέρη, ὧν τὸ πρῶτον εἶναι εἰσαγωγή καὶ τὸ ἔκτον κατακλείς.

Ὅλα τὰ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ ἴσαν γνωστὰ πρὸ τῆς ἐκδόσεώς των, ἀπαγγελλόμενα καὶ κυκλοφοροῦντα ἐν ἀντιγράφῳ. Εἰς τοῦτο ὀφείλονται καὶ αἱ παραφθοραὶ των. Ἀλλὰ πάλιν ἐμελοποιήθησαν ὑπὸ τοῦ Μαντζάρου καὶ ἄλλων.

Ἐκτὸς τοῦ «Ὑμνου στὴν Ἐλευθερίαν», ἀναφέρονται τὴν «Φαρμακωμένην», ὀφειλομένην εἰς τὸν τραγικὸν θάνατον τῆς φίλης τοῦ ποιητοῦ Μαρίας Παπαγεωργίου τοῦ 1826. Ἐπίσης ἀναφέρονται τὴν «Δόξαν τῶν Ψαρῶν», τὸν «Δάμπρον», τοὺς «Ἐλευθέρους Πελοποννημίους», κλπ.

Κατὰ τὸ 1828 ὁ ποιητὴς ἀνεχώρησεν εἰς Κέρκυραν, ὅπου καὶ διέμεινε μέχρι τοῦ θανάτου του, ἐπισυμδάντος τῆ 9 Νοεμβρίου τοῦ 1856. Ἐκεῖ, καίπερ ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος, ἔζησε μεταξύ ὀλίγων ἐκλεκτῶν φίλων, ἀλλὰ μακρὰν τοῦ κοινωνικοῦ θορύβου. Περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του κατέστη μελαγχολικὸς καὶ σχεδὸν μισάνθρωπος. «Στὴν Κέρκυρα βρισκομαι, ἔλεγεν, ὁμῶς ἡ ζωὴ μου δὲν εἶναι στὴν Κέρκυρα». Καὶ πράγματι δὲν ἔζη πλέον ἐν μέσῳ τοῦ γένου κόσμου. Ἀπὸ τὴν Σκοπιάν τοῦ Στράνη ἐν Ζακύνθῳ, ἦτις δεσπόζει τῶν θαλασσῶν τῆς Κεφαλληνίας, τοῦ Κορινθιακοῦ καὶ τῆς Πελοποννήσου, εἶχε πετάξει ζητῶν τὰ αἰωνίως ὑψηλότερα καὶ δὲν εὔρεν ἄλλην ζωὴν παρὰ μόνον μέσα εἰς τὸν κύκλον τῆς ἰδίας του ψυχῆς.

Ὁ Κερκυρατὸς Ἰάκωβος Πολυλάς, ὁ μεταφραστὴς τοῦ Σαίξπηρ, τῆ 1859 ἐδημοσίευσεν ἐν Κερκύρᾳ ἑλατὰ μέχρι τότε εὑρεθέντα ἔργα τοῦ Σολωμοῦ, μαζί μετὰ τὰ ἰταλικά ἔργα, τὰ ὅποια εἶχε γράψῃ κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν τοῦ βίου του.

Ἡ Ζάκυνθος ἔστησε τὴν προτομὴν τοῦ ποιητοῦ εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Φόρου καὶ τὸν ἀνδριάντα του εἰς τὴν νέαν πλατείαν τῆς. Ἐν Κερκύρᾳ ὁ δήμαρχος Κόλλας ἐνετείχισεν ἀναμνηστικὴν πλάκα εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἀλλ' ἡ πρωτεύουσα ἀτυχῶς δὲν ἐνεθυμήθη ἀκόμη τὸν δημιουργὸν τοῦ Ὑμνου τῆς Ἐλευθερίας, τὸν ὅποιον ἡ κριτικὴ δικαίως συνέκρινε πρὸς τὸν Σιμωνίδη, τὸν Δάντην, τὸν Σίλλερ, τὸν Βύρωνα καὶ τὸν ὅποιον ὁ Θωμαζαῖος παρέβαλε πρὸς τὸν Γκαίτε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΤΖΑΡΟΣ

Συμπληροῦνται πεντηκονταετίαι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μουσουργοῦ Νικολ. Μαντζάρου.

Εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ εἰς τὴν ὁδὸν Ἀγ. Βασιλείου, ἐπὶ διωρόφου οἰκίας ὑπάρχει ἐντετειχισμένη ἢ ἀκόλουθος ἐπιγραφή:

«Ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ ἐγεννήθη, ἔζησε καὶ ἀπέθανεν ὁ ἑξοχος Κερκυραῖος μουσουργός, ὁ ὅλον τὸν ἑαυτοῦ

βίον εἰς ἀφιλοκερδῆ διδασκαλίαν τῆς θείας τέχνης ἀφιερῶσας Νικόλαος Χ. Μαντζαρος. Ἐγεννήθη τῷ 1795, ἀπέθανε τῷ 1873.»

Ὅτε ἐγεννήθη ὁ Μαντζαρος, ἡ Ἐπτανήσος δὲν ἦτο ξένη πρὸς τὴν μουσικὴν. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη οἱ Ἐπτανήσιοι ἴσαν Ἐνετοὶ ὑπήκοοι καὶ κατ' ἰκολουθίαν ἐπέδρασαν ἢ ἰταλικὴ φιλομουσία καὶ δὴ ἐν Κερκύρᾳ, ἦτις ἦτο εἰς μελίονα ἐπικοινωνίαν πρὸς τὴν Ἰταλίαν.

Ὁ πατὴρ τοῦ Μαντζάρου Ἰάκωβος ἦτο πλουσιώτατος, δικηγόρος, ἐνθους, εὐφραδὴς ῥήτωρ. Βλέπων δὲ τὴν φιλομάθειαν καὶ τὸν ζῆλον τοῦ υἱοῦ του, τῷ ἔδωκε τρεῖς διδασκάλους, τὸν Στέφανον Πογιάγον διὰ τὸ βιολιόν, τὸν Ἰερώνυμον Πογιάγον διὰ τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ τὸν Ἰταλὸν Στέφανον Μορέττην διὰ τὴν ἁρμονίαν. Θεωρητικὰ ὁ νέος Μαντζαρος ἐδιδάχθη καὶ ἀπὸ τὸν Ἰταλὸν Βαρβάτην.

Ὁ Νικόλαος τῷ 1813 ἐνυμφεῖθη τὴν Μαρίαν τοῦ κόμητος Ἰουστινιάνη. Μεθ' ὃ πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του μετέβη εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐμαθήτευσεν ἐπὶ διετίαν παρὰ τῷ ἐν Νεαπόλει ἐπιφανεῖ διδασκάλῳ Ζιγγαρέλῃ, παρ' οὗ ἐξετιμήθη μεγάλως καὶ ἠγαπήθη ὡς ἴδιον τέκνον. Ἐλεγε περὶ αὐτοῦ ὁ Ζιγγαρέλης δημοσίᾳ, ὅτι «εἶχε παρ' αὐτῷ ἑλληνα δυνάμενον νὰ διδάξῃ τοὺς διδασκάλους τῆς Νεαπόλεως». Καὶ διὰ τοῦτο, ὅτε ὁ Ζιγγαρέλης ἠσθάνθη ἐκλιπούσας τὰς δυνάμεις του, ἐλυπεῖτο, διότι δὲν εἶχε παρ' αὐτῷ τὸν ἦδη μετὰ τὸ πέρας τῶν μελετῶν του εἰς Κέρκυραν ἐπανακάμφαντα Μαντζαρον. Ἀλλ' ὁ Μαντζαρος περιεφρόνει τὰς παρὰ τὸν Ἰταλὸν προτεινομένας αὐτῷ τιμητικὰς καὶ ἐπικερδαίους θέσεις, φλεγόμενος νὰ μεταδώσῃ τὰς μουσικὰς γνώσεις του εἰς τὴν ἑλληνικὴν νεολαίαν.

Τῷ 1840 συνεστήθη ἡ «Φιλαρμονικὴ Ἑταιρεία» ἐν Κερκύρᾳ, ἦς ἰσόθιος πρόεδρος καὶ πολῦτιμος διδασκαλὸς ἀνηγορεύθη ὁ Ν. Μαντζαρος. Ἀλλ' ὁ διαπρεπὴς μουσικὸς εἶχεν ἀνοίξῃ καὶ τὴν οἰκίαν του ἵνα παραδίδῃ μαθήματα δωρεὰν εἰς πάντα βουλόμενον. Ἦτο πρὸς πάντας εὐγενής, εὐχάριστος, ὁμιλητικώτατος, εὐεχόμενος. Ἡ ἀρχὴ του ἦτο νὰ κάμνῃ τὸ καλόν, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ κανεὶς. Διὰ τοῦτο ἐγένετο δημοφιλέστατος. Διὰ τῆς διδασχῆς του ἐμόρφωσεν ἀρίστους μουσικοὺς καὶ μουσικοδιδασκάλους. Εἰς τὴν τέχνην ἦτο ἕλος ἀφιερωμένος καὶ χάριν αὐτῆς ἔμεινε πτωχότατος.

Τὸ σαλόνι τοῦ Μαντζάρου ἦτο ἐνδιαίτημα τέχνης καὶ κέντρον διασκεδάσεως. Ποιηταί, ἱστορικοί, διπλωμάται ἐφοίτων εἰς αὐτό. Ἐκεῖ προσήρχοντο ὁ Μουστοξύδης, ὁ Βραΐλας, ὁ Μαρκοράς, ὁ Σολωμός. Ἐκεῖ ἐσύχναζον καὶ οἱ ἐξόριστοι ἑξοχοὶ ἰταλοὶ Θωμαζαῖος, Ρεγάλης καὶ ἄλλοι πολλοί, ἔλον τὸ ἄθος τῶν γραμμάτων καὶ τῆς κοινωνίας.

Ὁ Μαντζαρος ἐργάζετο πάντοτε ὄρθιος καὶ ὄρθιος παρέδιδεν. Εἰς τὰς παραδόσεις του ἦτο αὐστηρός.

Τὸ ἑσπέρας ὁ Μαντζαρος ἐκάθητο εἰς τὸ πιάνο καὶ ἔπαιζεν ὀλόκληρον ὄπεραν, κλασσικὴν τὸ πλεῖστον. Ἐνίοτε κατεγίνετο καὶ εἰς τὴν πόλιν. Ἠγάπα τὴν δη-

μοτικὴν γλώσσαν καὶ ἐθαύμαζε τὸ ἔργον τοῦ Σολωμοῦ. Ἰδοῦ μερικὸι στίχοι του εἰς τὴν γυναῖκά του σίρα Μαρρίαναν.

*Αὐτὸ τῆστρο ποῦ ἐδῶ φέγγει
καὶ στὰ οὐράνια κατοικεῖ,
ἄνθος εἶναι τῆς ἀγάπης,
ποῦ γλυκαίνει τὴν ψυχή.*

*Εἶσαι τῆστρο ἐσὺ, γυνή μου,
ποῦ τὸ στήθος μέου κλει
καθαρώτατη καρδίᾳ
καὶ παραδείσους λαμπρῆ.*

Κάθε ἀπόγευμα περιεπάτει. Οἱ γέροντες ἐνθυμοῦνται τὸν Μαντζαρον στὰ μαῦρα μετὰ τὴν ὀμπρέλλαν ὑπὸ τὴν μασχάλην καὶ τὸν Σολωμόν στὰ ἄσπρα μετὰ τὴν ὀμπρέλλαν ἐπ' ὄμου εἰς περιπάτους μακρινούς, ἔχοντας πολλὰς σύντροφον τὸν Θωμαζαῖον.

Ὁ Μαντζαρος ἐμελοποίησε πολλὰ. Ἀλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον τὸν ἔκχευε δημοτικώτατον εἶναι ἡ μελοποίησις τοῦ «Ὑμνου εἰς τὴν Ἐλευθερίαν» τοῦ Σολωμοῦ. Ὁ Μαντζαρος ἐμελοποίησε τὸν Ὑμνον τρεῖς φορές. Πρῶτον μετὰ χα-

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Καίτοι τὸ ζήτημα τῆς ἰδρύσεως ἢ μὴ Ἐκαδημίας δύναται νὰ θεωρηθῇ πλέον ὅτι παρεπέμφθη εἰς τὰς Ἐλληνικὰς Καλένδας, ἐν τούτοις, νομίζομεν ὅτι ἡ ἐρευνά μας πρέπει νὰ ἐξικολουθῆσῃ ἐφ' ὅσον μᾶς ἀποστέλλονται γνώμαι ἐπ' αὐτοῦ. Οὐχ ἦττον πρέπει καὶ ἡ ἐρευνα τοῦ «Παντογνώστου» νὰ λάβῃ πέρας καὶ δι' αὐτὸ παρακαλοῦμεν τοὺς ἔχοντας γνώμην νὰ μᾶς τὴν στείλωσιν ἐγκαίρως, διότι θὰ κλείσωμεν προσεχῶς τὴν στήλην μας.

Ὁ φίλος γλωσσολόγος κ. Μ. ΦΙΛΗΝΙΑΣ διατυπώνει τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος γνώμην του διὰ τοῦ κατωτέρω σημειώματός του:

— «Εἶναι στοιχεῖο πολιτισμοῦ καὶ κοινωνικῆς ἐξέλιξης, ἢ πολιτεία νὰ υποστηρίξῃ ἠθικὰ καὶ ὀλικὰ τὰ γράμματα.

Ἀλλὰ ἐμεῖς φαίνεται οὔτε πολιτισμένοι εἶμαστε, οὔτε κοινωνικὰ προσδεμένοι: γὰρ τοῦτο βρῆκε τόση ἀντίδραση ἀπὸ μέρος τῶν στερίων ἢ ἰδέα τῆς Ἀκαδημίας!»

Ἔτσι μοῦ ἔλεγε μετὰ παράνονον πικρὸ ὁ νεαρὸς λόγιος φίλος μου.

— Ἐχεις μεγάλο δίκιο, τοῦ λέω, μὰ δὲ σοῦ φαίνεται πὼς μπορεῖ ἐπίσης νάχουν δίκιο καὶ αὐτοὶ οἱ ἀντιδραστικοὶ σου;

— Πὼς μπορῶ νὰ τοὺς δώσω δίκιο, ἀφοῦ ἐγὼ ὑποστηρίζω τὴν ἐναντία ἀποψη.

— Ἄκουε λοιπὸν καὶ μὴν εἶσαι θερλόαιμος. Μία φορά κενὰν καιρὸ, στὴ μακάρια ἐκεῖνη ἐποχὴ ποῦ οἱ Φράγκοι δὲν εἶχαν ἀνακατωθεῖ ἀκόμη στῆς Ἀνατολῆς τὰ πράγματα καὶ κατῆδες μετὰ δύο λόγια ξεδιαλύνανε τῶν πιστῶν τίς διαφορὰς κατὰ τὸν ἱερὸ νόμον (σερὶ), σὲ

ρακτῆρα δημῶδη διὰ τὸν λαόν, εἶτα σοβαρώτερον, ἀφιερῶσας τότε εἰς τὸν ἀείμνηστον Βασιλέα Ὁθῶνα (τιμηθεὶς διὰ τοῦ παρασήμου τοῦ Σωτήρος), καὶ τέλος εἰς ῥυθμὸν ἐμβατηρίων διὰ τὸν στρατόν.

Ἐπίσης κατέγινεν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, μελοποιήσας μίαν Ὀρθόδοξον λειτουργίαν καὶ δύο Δυτικὰς. Ὁσαύτως συνέθεσε χοροὺς καὶ συμφωνίας. Τὰ σχολαστικά του ἔργα εἶναι πολλὰ.

Ἐν Νεαπόλει συνέγραψεν ἰταλιστὶ ὑπόμνημα περὶ τῆς ἀρχαίας μουσικῆς καὶ τῆς προόδου τῆς νεωτέρας τέχνης.

Δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ Μαντζαρος ἀπέθανε διδασκων. Τῆ 29 Μαρτίου 1873 βήχων ἰσχυρῶς προσεδλήθη ὑπὸ ἀποπληξίας καὶ ἔμεινε κλινήσῃς, ἀλαλος, ἀλλὰ σχεδὸν πάντοτε μετὰ τὰς αἰσθήσεις του μέχρι τῆς 12 Ἀπριλίου, ὅτε καὶ παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῆ 3 1)2 μ. μ. Οὐδέποτε ἡ Κέρκυρα σύμπασα ἔκλαυσε μετὰ θερμότερα δάκρυα νεκρῶν. Τὸ πένθος ἦτο γενικόν.

μὰ πόλῃ τῆς Ἀνατολῆς ζῶσε ἕνας σοφὸς κατῆς. Μία μέρα ἐκεῖ ποῦ καθότανε σταυροπόδι στὸ ντιδάνι του, πάει ἕνας ἐρίφης καὶ τοῦ ἐκθέτει τὴν ὑπόθεσίν του—
Χαχ'κὶν βάρ, ὀγλούμι (ἔχεις δίκιο, παιδί μου) τοῦ λέει ὁ κατῆς καὶ τότε στέλνει εὐχαριστημένον. Σὲ λίγο πάει κιὸ ἀντίδικος τοῦ πρώτου καὶ διηγᾶται στὸν κατῆ τὴν ἴδια ὑπόθεσιν κατὰ τὴν δική του ἀποψη—
Ἐχεις δίκιο, παιδί μου, τοῦ λέει κι' αὐτοῦ οὗ ὁ κατῆς καὶ τότε στέλνει εὐχαριστημένον. Ἡ γυναῖκα τοῦ κατῆ ποῦ ἄκουσε καὶ τοὺς δύο πίσω ἀπ' τὸ κηφάσι τοῦ χαρμειοῦ, ἀπάρησε καὶ τότε ρωτᾶ—
Πὼς εἶναι δυνατό ἀρέντη μου νάχουνε καὶ δύο τοὺς δίκιο, ἀφοῦ εἶναι ἀντίδικοι;

— Σενίντα χαχ'κὶν βάρ! (καὶ σὺ ἔχεις δίκιο).

Κατάλαβες;

Ὁ νεαρὸς φίλος μου ἔρριξε τὸ κεφάλι συλλογισμένος.

Εἶναι φρικτὴ τῶν Ἀνατολιτῶν ἡ σοφία.

Μ. Φιλήνας.

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

Διπλωματούχου Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ:

Σχέδια καὶ ἐπιβλέψεις οἰκοδομῶν.

Ἐκτιμήσεις κτημάτων. — Καταμετρήσεις.

Τεχνικὰ ἔργα κλπ.

Τὸ Γραφεῖον ἐργάζεται καὶ μετὰ τὰς Ἐπαρχίας.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἐντὸς τῶν Γραφείων «Παντογνώστου»
Ὁδὸς Ἱπποκράτους ἀριθ. 32.

ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛ-

Οι δημόσιοι υπάλληλοι μετά το επίσημον γεύμα φωτογραφίζονται έξωθεν του ξενοδοχείου «Παλιόροια». Ο κάτωθεν του αριθ. 1 είναι ο Πρόεδρος της Λέσχης Αθηνών—Πειραιώς κ. Γ. Γεωργαλάς, άριστέρα του ο κ. Ζαργάνης, Πρόεδρος του Έμπορικού Συλλόγου Χαλκίδος, ο κάτωθεν του αριθ. 2 είναι ο Ίδρυτής του «Παντογνώστου» κ. Γ. Ίωάννου, ο άνωθεν του αριθ. 1 της χρονολογίας 1923 είναι ο κ. Π. Σκαφαντάρος, Τμηματάρχης Ύπ. Συγκοινωνίας και μέλος του Συμβουλίου της Λέσχης.
Φωτογρ. Π. Πουλίδου.

Η ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΣ ΧΑΛΚΙΔΑ

Ο σκοπός της εκδρομής.—Το ενδιαφέρον του Τύπου.—Συνέχεια των εκδρομών.

Η ανάγκη του συνασπισμού των δημοσίων υπαλλήλων κατεδείχθη επιτακτική. Παρά τον άθλιον καιρόν, ο οποίος καθ' όλην την Κυριακήν της 9ης τ. μ. επεκράτησε τόσον κατά την αναχώρησιν της άμαξοστοιχίας, όσον και καθ' όλην την ήμέραν της διαμονής των υπαλλήλων εις Χαλκίδα, οι δημόσιοι υπάλληλοι αισθανόμενοι ότι επέστη πλέον ο χρόνος της άπολύτου συνοχής των και της άπομακρύνσεώς των από κάθε άλλην πολιτικήν φατρίαν, σύσσωμοι σχεδόν προσήλθον εις το κατήκον προς έαυτούς, διότι ή εκδρομή της Χαλκίδος δέν

ενείχεν αὐδεμίαν άλλην σημασίαν ή μόνον την εκπλήρωσιν μιᾶς υποχρεώσεως προς την ιδίαν των οικογένειαν, την οποίαν αἱ ἀλλεπάλληλοι πολιτικά διαμάχαι κατά τὰ τελευταία ἔτη σχεδόν διεσκόρπισαν, ἀλλά και τὰ ἀλλεπάλληλα κτυπήματα ἐκ μέρους τῶν διαμαχομένων πολιτικῶν φατριῶν ἤνωσαν ὅλους τοὺς δημοσίους υπαλλήλους και τοὺς ἐπέβαλλον πλέον νά φωνάζουν ὅλοι μαζί: *«Ἐρρέτω ἡ βασιλεία τοῦ κομματισμοῦ!»*

Κατενοήθη τέλος ὅτι ὁ υπάλληλος τοῦ Κράτους διά νά ζήσῃ, νά ἐπιβληθῇ, νά δημιουργήσῃ τὸ ἠθικὸν Κράτος, ν' ἀναζωογονήσῃ τὰς πλουτοπαραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ Κράτους, νά διαπαιδαγωγήσῃ τὸν φορολογούμενον πολίτην, δέν πρέπει πλέον νά κρούῃ την θύσαν τοῦ πολιτευομένου και νά ἐκλιπαρῇ αὐτὸν νά λάβῃ τὸ σχετικὸν «μυλιετάκι», γινόμενος οὕτω τὸ χειρίστον παράδειγμα, πρέπει νά ἐναγκαλισθῇ τὸν συνάδελφόν του, πρέπει νά ἐναγκαλισθῇ τὸν Λαόν, και ὁ ἐναγκαλισμὸς αὐτὸς ἐγένετο εις Χαλκίδα, ὅπου ἐδόθη και τὸ «πρῶτο φιλί» τῆς ὁμοιοίας και ἀγάτης!

ΛΗΛΟΙ ΕΙΣ ΧΑΛΚΙΔΑ

Μετά τὸ γεῦμα οἱ δημ. υπάλληλοι παρά την κακοκαιρίαν διεσκορπίσθησαν ἀνά την Χαλκίδα. Ἡ ἀνωτέρω εἰκὼν παριστᾷ μιᾶν ὀμάδα ἐκδρομέων οἱ ὅποιοι ποζάρουν πρὸ τοῦ φωτογρ. φακοῦ τοῦ κ. Πουλίδου εἰς τὸν ἔξωθεν τοῦ ἐστιατορίου Λεμπέση Κήτον. Οἱ κατὰ σειράν τῶν ἀριθμῶν ὑποδεικνυόμενοι εἶναι οἱ ἑξῆς: 1) Ὁ κ. Πειρουνάκης, Ἐπιθεωρητής τῆς ἐργασίας και ἐκ τῶν ὀργανωτῶν τῆς ἐκδρομῆς. 2) Ὁ κ. Γ. Ίωάννου, Ἰδιοκτήτης τοῦ «Παντογνώστου». 3) Ὁ κ. Ἀντ. Καρακατσάνης, Τμημ. Γεν. Διευθ. Δημ. Λογιστικῆς και Συμβουλὸς τῆς Λέσχης. 4) Ὁ κ. Γ. Παπαχρυσάνθου, Τμημ. Εἰδικῆς Λογιστ. Ύπ. Οἰκονομικῶν και πρῶην ἀντιπρόεδρος και 5) ὁ κ. Κ. Φαλταίτης, συντ. τοῦ «Ἐμπρός».

Ὁ καθημερινὸς τύπος, ἰδίᾳ τὸ «Ἐλεύθερον Βῆμα» και τὸ «Ἐμπρός» τὰ ὅποια ἀντιπροσωπεύοντο διά τῶν συντακτῶν των κ. κ. Ν. Εὐστρατίου τοῦ πρώτου και Κ. Φαλταίτης τοῦ δευτέρου, μᾶς περιέγραψαν συγκινητικώτατα την πρώτην αὐτὴν ἐκδρομὴν τῶν δημοσίων υπαλλήλων, εἰς τὸν περιοδικὸν τύπον ἀντιπροσωπευθέντα ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ μας κ. Γ. Ίωάννου, δέν ἀτομῆναι οὐδὲν ἄλλο ἢ νά εὐχηθῇ ὑπὲρ τῆς πλήρους ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως ταύτης τῶν ἐργατῶν τοῦ πνεύματος, ἧς πολλὰ τὰ δεινὰ μέχρι σήμερον!

Θά ἀπετέλει σημαντικὴν παράλειψιν, ἂν δέν ἐσημειώναμεν ὅτι ἡ τάξις τῶν δημοσίων υπαλλήλων ἀναγνωρίζει πλήρως τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερε και προσφέρει ὁ Τύπος εἰς τὸν εὐγενῆ της ἀγῶνα.

Μετά τὰς προτάσεις τῶν κ. κ. Λεκκοπούλου, προέδρου τῆς Πανευβοϊκῆς Λέσχης, Ζαργάνη, προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Χαλκίδος, Σωτηρίου, ἀ' ἀντιπρο-

έδρου τῆς Λέσχης Αθηνῶν και Γεωργαλά, προέδρου, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ γεν. γραμματεὺς τῆς Λέσχης Αθηνῶν—Πειραιῶς κ. Μ. Μαντουδῆς ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς: *«Κυρίαί και Κύριοι, Μετὰ τὰς τόσον εὐγλόττως ἀνταλλαγείσας προπόμεναις ἐπιτρέψατέ μοι νά προπύω ὑπὲρ τοῦ τόσον εὐθαρῶς ταχθέντιος παρά τὸ πλευρὸν τῆς τάξεως τῶν δημ. υπαλλήλων και ἀγωνιζομένου μετὰ πάσης πειστικότητος ὑπὲρ τῶν υπαλληλικῶν δικαίων, Ἑλληνικοῦ Τύπου. Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς Τύπος.»* Τὸ τέλος τῆς προπόμεναις ταύτης τοῦ κ. Μαντουδῆ κατὰ τὸ ἐπίσημον γεῦμα ἐν τῷ ξενοδοχείῳ «Παλιόροια» ἐκάλυψαν ζωηρότατα ζητωκραυγαί τῶν συνδαιτημόνων.

* *

Μετά τὸ ἐπίσημον γεῦμα και παρά την ἐπικρατήσαν κακοκαιρίαν οἱ υπάλληλοι διεσκορπίσθησαν ἀνά τὰ διάφορα κέντρα τῆς Χαλκίδος, ὅπου πλέον ἐπῆλθε

πλήρης οικειότης και συναδέλφωσις μεταξύ των και τὸ «ἔρριξαν στὸ τραγοῦδι και στὸ χορὸ»!

Κατὰ προφορικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ προέδρου κ. Γεωργιάδου πρόκειται οἱ ὑπάλληλοι νὰ ἐκδράμουν προσεχῶς ἢ εἰς Ξυλόκαστρον, ὅπου θὰ συναντηθῶσι μετὰ τῶν συναδέλφων των τῆς Πελοποννήσου ἢ εἰς Βόλον διὰ νὰ συναντηθῶσι μετὰ τῶν τῆς Θεσσαλίας και Μακεδονίας.

Γ. Ν. Ι.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΨΕΥΔΟΣ

«Ὁ λόγος πρέπει νὰ εἶναι «ναί, ναί» ἢ οὐ, οὐ» «Τὸ περισοῦν ἐκ τοῦ ποιητοῦ ἐστίν» ἔλεγον πρὸς φίλον μου ἀνώτερον θεράποντα τῆς Θέμιδος, ὅστις διίσχυρίζετο, ὅτι ὡς ἔχει σήμερον ἡ κοινωρία εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ αὕτη ἀνευ ψεύδους.

«Ἦμην κατὰ τὴν σταδιοδρομίαν μου, προσέθετε, ἀνακρίτης και εἶχον ὡς κανόνα τὸ ψεῦδος κατὰ τὰς ἀνακρίσεις μου διὰ νὰ συλλαμβάνω τὴν ἀλήθειαν. Παρατήρησον ἀπὸ τοῦ ἀπλουστάτου χωρικοῦ μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος, ὅτι πάντες ψεύδονται και πολλάκις χάριν αὐτῆς τῆς ἀληθείας. Εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ πατήρ προτρέπει τὸν υἱὸν πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ὁ διδάσκαλος διδάσκει τὸν μαθητὴν ἀποτροπὴν τοῦ ψεύδους, ὁ πνευματικὸς ἀπαγορεύει τὴν μετάληψιν εἰς τὸν ψεύστην και ἡ δικαιοσύνη καταδικάζει μὲ βαρείας ποινὰς τὴν ψευδοκίαν. Καὶ ἔμως, ὅταν ὁ μικρὸς γίνῃ μέγας, καὶ ὁ μαθητὴς ἐπιστήμων, ψεύδονται, ὡς ἱατρὸς ἀναγκαστικῶς, ὡς δικηγόρος ἐπαγγελματικῶς, ὡς ἔμπορος διαρκῶς, ὡς διπλωμάτης ψεύδεται ψευδῶς, ὡς πατριώτης ποταπῶς, ὡς σοσιαλιστὴς συμφεροντολογικῶς, ὡς κληρικὸς ἀξιωματικῶς και γενικῶς οἱ πάντες ὁμιλοῦσι διαρκῶς κατὰ τοῦ ψεύδους ψευδόμενοι.

«Ὅτι ὄχι μόνον ψεύδεται ἡ ἀνθρωπότης, ἀλλὰ και ὅτι ἀρέσκειται εἰς τὸ ψεῦδος ἀπόδειξις τρανοτάτη εἶναι ἡ κυκλοφορία τῶν μυθιστορημάτων. Ὅσον συγκινητικώτερον εἶναι τὸ ψεῦδος, τόση μεγαλυτέρα ἡ κυκλοφορία τοῦ ἐντύπου. Ἐκτὸς ἔμως τῶν ἀνωτέρω, ἐὰν ἐξετάσωμεν ἐπισταμένως θὰ εὐρωμεν ὄχι μόνον εἰς τὴν ἱστορίαν ὑπερβολικὰ ψεύδη ἀλλὰ και εἰς τὴν σημερινὴν ζωὴν ἐν σχέσει μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς αὔριον. Τίς τῶν μεγάλων ἀνδρῶν δὲν περιεβλήθη ὑπὸ τῶν πολλῶν διὰ σωρείας ψευδῶν διηγήσεων. Ἐκαστον ἄτομον προκειμένου περὶ πολιτικοῦ ἢ ἄλλου προσώπου ἢ ἐξόχου ἐπιστήμονος ἀρέσκειται, διὰ νὰ δηλώσῃ ἀφ' ἐνὸς τὴν οικειότητά του και ἀφ' ἑτέρου τὸ ἐξοχὸν πνεῦμα τοῦ ἀνδρός, εἰς τὴν πλάσιν ἐνὸς ψεύδους. Ἡ μὴ τυχὸν ἡ διήγησις εἶνε ἀπηλλαγμένη τοῦ ψεύδους; Εἶπέ μου, παρακαλῶ, ποῖον διήγημα εἶνε ἀλήθεια; Τὰ πάντα στηρίζονται ἐπὶ τῆς φαντασίας και συνεπῶς ἐπὶ τοῦ ψεύδους.»

Τὸν διέκοψα ἀποτόμως και τοῦ εἶπον ὅτι ἡ φαντασία στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀληθείας. Εἶναι μία παραβολὴ τῆς

ζωῆς. Κάποια ἀλληγορία. Πᾶσα διήγησις μὴ στηριζομένη ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι καταπίπτει ἀφ' ἑαυτῆς, τοῦ ἀναγνώστου ἀνακράζοντος ἀπίστευτὸν ψεῦδος.

«Δὲν συμφωνῶ μὲ σοῦ και ἂν δὲν πείθεσαι, ὅτι ἡ γνώμη μου εἶνε ἐπικρατεστέρα, σὲ ὀδηγῶ ἀπόψε εἰς τὸν κινηματογράφον ἐνθα ἀπὸ ἐν ἀπίστευτον ψεῦδος κρέμονται ἑκατοντάδες διάνοιαι και ὁ κινηματογράφος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶναι ἡ ἀναπαράστασις τῆς διηγήσεως. Ἐμελέτησα ἤδη πολλὰ διηγήματα και ὁμολογῶ ὅτι τινὰ ἐξ αὐτῶν δυνατὸν νὰ συνέδησαν ἢ και νὰ δύνανται νὰ συμβῶσιν, ἀλλὰ τὰ πλείεστα στηρίζονται ἐπὶ τοῦ ψεύδους. Δὲν εἶμαι διηγηματογράφος οὐχ ἦτοον διότι ἔχω ἀκράδαντον πεποιθήσιν ὅτι ἡ διήγησις ὡς ψεῦδος ἐπικρατεῖ και ἀρέσκει περισσότερο ὡς τοιοῦτον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, αὔριον θὰ προσπαθῶ και ἐγὼ νὰ περιγράψω ἐν διήγημα στηριζόμενον ἐξ ὀλοκλήρου ἐπὶ τοῦ ψεύδους και ὄχι μόνον θὰ τὸ διαβάσῃς και τοὶ ἀπὸ σήμερον γνωρίζεις ὅτι εἶναι ψεῦδος, ἀλλὰ εἶμαι ἐβδίκιος ὅτι θὰ προτρέψῃς και ἄλλους νὰ τὸ διαβάσῃν ἂν και εἶναι ψεῦδος».

Τὴν φιλολογικὴν μας συζήτησιν μᾶς διέκοψαν δύο κύριοι πολὺ γνωστοὶ μου. Ἐσπευσά νὰ τοὺς περυσιάσω εἰς τὸν συνομιλητὴν μου. «Ὁ κύριος ταγματάρχης Τ. . . . και ὁ δικηγόρος κύριος Σμυρναῖος». Ἐκινήθημεθα ἐντὸς τοῦ καφενεῖου τῆς Μικρασιατικῆς Λέσχης, ὡς λέγομεν ἐν Ἀθήναις εἰς τοῦ Ζηχαράτου, ἐνθ' ἐξώθη ἐπὶ τοῦ μικροῦ κήπου ἡ κίνησις ἔνεκα τῶν χειμερινῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου ἦτο ζωηροτάτη. Δημιουργήσαν πολλὰ ἀναμεταξύ μας και μάλιστα πολιτικὰ ὀπότε εἰς μίαν στιγμὴν σιωπῆς ὁ δικαστὴς ἀφου ἔστρεπε πλησιέστερον τὸ κάθισμά του και ἐπλησίασε τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὸν κύκλον μας, μὲ σιγαλὴν φωνὴν μᾶς λέγει:

«Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εὗρον μίαν ὄραισιτάτην κυρίαν. Νά, ἐδῶ εἰς τὸν κήπον — ὅλων τὰ δλέμματα διὰ τοῦ ὕλοφράκτου παραθύρου διηυθύνθησαν πρὸς τὰ ἐξω ἐπὶ τῶν καθισμάτων τοῦ κήπου — και τῆς ἐκάρφωσα τὰ μάτια μου ἐπάνω εἰς τὰ ἰδικά της. Κατ' ἀρχὰς ἦτο ἀδιάφορος ἀλλ' ὅταν εἶδε τὴν ἐπιμονὴν μου και ὅλον σχεδὸν τὸν κόσμον νὰ μὲ χαιρετᾷ μὲ κάποιον σεβασμὸν, ἠνόησα ὅτι ἦγεира τὴν προσοχὴν της. Τὴν στιγμὴν μάλιστα καθ' ἣν τὸ γκαρσόνι τοῦ καφενεῖου ἦλθε και μοῦ εἶπε μεγαλοφώνως. «Κύριε Εἰσαγγελεῦ, ὁ κύριος Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας «λιάζεται εἰς τὴν ταρατσαν και ἐὰν ἔχετε νὰ διατάξῃτέ τι, εἶνε εἰς τὰς διαταγὰς σας.» Τὸ ἐνδιαφέρον της ἤρχισε νὰ δεικνύεται μετὰ παρρησίας ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἦθελον νὰ τὴν παρακολουθῶ διὰ νὰ μάθω τὴν κατοικίαν της καθόσον τὸ γκαρσόνι δὲν ἐγνώριζε τὸ ὄνομά της, ἀλλὰ μὲ διεβεβαίωσεν ὅτι ἦτο μία πλουσιωτάτη νεοπανδρεμένη ἐντιμοτάτη κυρία.

Εἶχον ἐπείγουσαν ἐργασίαν εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν και ἡ ὥρα ἦτο 3 μ. μ. Μετέβην εἰς τὸ γραφεῖόν μου και μετὰ μίαν ὥραν ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μου ὁ κλητὴρ μου ἀναγγέλλει ὅτι ἤθελε νὰ μοῦ ὁμιλήσῃ μία κυρία. Παρεκάλεσα νὰ εἰσέλθῃ. Τὴν ἐκπληξίς! Εἶνε ἐκεῖνη τοῦ κήπου τῆς Λέσχης, ἣτις πρὸ ὀλίγων ὡρῶν μοῦ ἦτο ἐντελῶς

Η ΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 1923-24

ἄγνωστος. Μὲ χαιρετίζει διὰ χειραφίαις και ἐνθ' μοῦ σφίγγει τὸ χεῖρ ἐγὼ ἔχω χάσει τὴν ψυχραμίαν μου. Μοῦ προτείνει νὰ καθήσω ἄπερ ἔπρεπε ἐγὼ νὰ εἶπω εἰς ἐκεῖνην. Μὲ βεβαιῶ ὅτι εἶνε αἰχμάλωτός μου ἐνθ' ἐγὼ αἰσθάνομαι αἰχμάλωτον τὴν γλώσσάν μου. Τέλος λύεται και τὴν ἐρωτῶ πῶς ὀνομάζεται. Μὲ πληροφορεῖ ὅτι εἶνε πλουσιωτάτη Σμυρναία κυρία και ἐντιμοτάτη, νυμφευθεῖσα πρὸ μηνῶν και περὶ ὅλων τούτων θὰ ἐπειθήμην εὐθὺς νὰ μάθω τὸ ὄνομά της τὸ ὅποιον θὰ μοῦ ἔλεγε μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὅτε θὰ ἤρχετο εἰς τὴν κατοικίαν μου νὰ μὲ χαιρετίσῃ. Ἐζήτησε τὴν διεύθυνσίν μου και ἀπήλθεν ἀφου μὲ ἐφίλησεν.

Χθὲς ἔλαβον ἕνα γραμματάκι και μοῦ ἔγραφε νὰ τὴν ἀναμένω. Ἦλθε εἰς τὰς 6 μ. μ. Τὴν θέληθη! Δυστυχῶς δὲν μοῦ εἶπε τὸ ὄνομά της. Θὰ σὰς τὴν περιγράψω μὴ τυχὸν τις ἐξ ἡμῶν τὴν γνωρίζῃ. Ἀνάστημα μάλλον ὕψηλόν. Μαλλιά ξανθὰ. Μάτις γαλανὰ — ὄλοι ἀκίνητοι ἀκροῦμεθα κεχηγότες. — Καπέλλον σχεδὸν τρικαντοῦ ἀπὸ μαῦρον βελουδόν. Φόρεμα μαῦρον ἐκ μετάξης. Παλτό βελουτέ. Ὑποδήματα μπότες δερνί. Κάλτσες.

«Αἰ. Νά, ἔρχεται εἰς τὸ καφενεῖον.»

«Ὅλων τὰ δλέμματα στρέφονται πρὸς τὴν περιγραφῆσαν κυρίαν, ἡ ὁποία γελαστὴ μᾶς πλησιάζει, ἐνθ' ὁ Σμυρναῖος κύριος μόλις δύναται νὰ φελλίσῃ μὲ πρόσωπον πεθαμένου «ἡ γυναῖκα μου!»

Χωρὶς νὰ χάσω καιρὸν ἀφου συνενόηθην διὰ τοῦ δλέμματος μὲ τὸν παριστάμενον ταγματάρχην νὰ συγκρατήσῃ τὸν Σμυρναῖον κύριον διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, ἤρπασα διὰ τῆς χειρὸς τὸν λειτουργὸν τῆς Θέμιδος και τὸν ὀδήγησα εἰς τὴν ἐξοδὸν τοῦ καφενεῖου, λέγων πρὸς αὐτὸν μὲ ὀλίγον θυμὸν:

— Τὴν γκάφα εἶνε αὕτη;

— Δὲν εἶναι γκάφα.

— Ἀλλά.

— Ψεῦδος διὰ τὴν ὑποσχεθεῖσαν διήγησιν.

Π. ΜΕΡΜΗΓΚΑΣ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ. Ὁ φίλος κ. Χαρίλαος Ἀγγ. Ἀγγελόπουλος Γραμ. τοῦ Ὑπ. τῶν Οἰκονομικῶν και τοῦ Συμβουλ. τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας και ἡ Δις Σοφία Παν. Παναγιωτοπούλου τῆς γνωστῆς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας τῶν Ἀθηνῶν, ἐμνηστεύθησαν χθὲς 14ην Ἰουνίου 1923. Ἡ Διεύθυνσις τοῦ «Παντογνώστου» αἰσθάνεται ἐξαιρετικὴν εὐχαρίστησιν συγχαρομένη ἀπὸ καρδίας τοὺς μνηστευθέντας και εὐχομένη τὴν ταχεῖαν εὐτυχὴν στέφιν.

ΓΑΜΟΙ. Ὁ κ. Τάκης Παπαδημητρίου και ἡ Δις Σάσα Γαλαοῦρη ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Ἰουνίου ἔ. ἔ.

Εἰς τὸ ἐκλεκτὸν ζεῦγος εὐχόμεθα βίον εὐτυχὴ και ἀνεφελον.

«Ο ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ»,

Πωλεῖται μόνον εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα τῶν κ. κ. Γ. Βασιλείου, Θ. Βαφειάδη, Χρ. Γανιάρη, Μ. Ζημάκη και Χρ. Σαλιβέρου.

Ἐκαστον τεῦχος ἀντὶ δραχ. 3.

Ἐκτελεστικῶς ἐγκριθεὶς διὰ Ν. Δ. προϋπολογισμὸς τῆς ἀοξυμένης χρήσεως παρουσιάζει ἔλλειμμα 2.500 ἑκατομμυρίων και πλέον. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὁμιλῶν εἰς κύκλον δημοσιογράφων περὶ τοῦ τεραστίου τούτου ἔλλειμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐδήλωσεν ὅτι αἱ προστάθειά του θὰ τεῖνον εἰς τὴν κάλυψιν αὐτοῦ διὰ δανείου και οὐχὶ δι' ἐπιβολῆς νέων φόρων. Ὁ κ. Κορινθῶς ὁμιλῶν περὶ δανείου βεβαίως θὰ εἶχεν ὑπ' ὄψει του ὅτι σήμερον μὲ τὴν ἐκκρεμότητα τῆς καταστάσεως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτύχῃ δάνειον μὲ ὄρους, ἂν ὄχι πολὺ εὐνοϊκοῦς, τοῦλάχιστον ἀνεκτοῦς, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἡ Ρουμανία εἰρηνεύσασα ἀπὸ μακροῦ ἐπέτυχεν δάνειον εἰς δυσμενεστάτην τιμὴν ἐκδόσεως και μὲ βίον τῶν και αὕτη ἡ Ἀγγλία θεωρουμένη, ὅπως και πράγματι εἶναι, ὡς ἡ μόνη ἐν Εὐρώπῃ ἔχουσα οἰκονομικὴν εὐρωστίαν, ἐδανείσθη μὲ τιμὴν ἐκδόσεως εἰς τὰ 84. Ἄλλως τε ἔχομεν και πρόσφατον παράδειγμα, περὶ τῆς βουλγικῆς τῶν ξένων κεφαλαίων, ζητησάντων πρὸ τίνος νὰ ἐκμεταλλεύωνται ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν τὰς κυριώτερας πλουτοπαραγωγικὰς πηγὰς τῆς Χώρας, και πολὺ ὀρθὰ ἀπερριφθῆσαν αἱ τότε προτάσεις.

Πρὸ τοιοῦτου λοιπὸν νέου κινδύνου, και νομίζομεν ὅτι κάλλιον παντὸς ἄλλου θὰ τὸν ἀντιλαμβάνηται ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, τὴν ἐκ τοῦ ἔλλειμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ κατάστασιν, φρονούμεν, ὅτι πρέπει νὰ τὴν ἀντιμετωπίσωμεν δι' ἐκδόσεως χαρτονομίσματος, οὐχὶ ὀλοκλήρου τοῦ ποσοῦ διὰ μᾶς, ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον και ὅταν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ ἐμφανισθῶσιν αἱ πρῶται ταμακαὶ δυσχέρειαι.

Ἐκ ἐκδοσῆς χαρτονομίσματος, ἂν κατὰ τὸ παρελθὸν ὑπῆρξε μία τῶν πρῶτων αἰτιῶν τῶν παρατηρηθεῖσων σοβαρῶν ἀνωμαλιῶν εἰς τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν παρούσαν ὅμως περίστασιν θὰ εἶναι ἡ μόνη αἰτία νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ ταύτης, διότι μετὰ τὴν σημαντικὴν πτώσιν τοῦ συναλλάγματος τὸ ἐμπόριον και ἡ βιομηχανία ἐσταμάτησαν, ἐξ οὗ και ἡ ἀνεργία και αἱ μαντευόμεναι πτωχεύσεις, ἡ δὲ σταθεροποίησις τοῦ συναλλάγματος εἰς τὴν τιμὴν σήμερον εὐρίσκειται εἶναι ἐνδεδειγμένη.

Ἐκ παραλλήλου ὅμως πρὸς τὴν ἐκδοσιν τοῦ χαρτονομίσματος πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῶσι σοβαραὶ οἰκονομικαὶ ἀπὸ ὅλας τὰς ὑπηρεσίας, ἐν ἀνάγκῃ πρέπει ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων του ν' ἀσκήσῃ οὐσιαστικὸν ἔλεγχον τῶν δαπανῶν τῶν ἄλλων Ὑπουργείων και τοῦτο ἴσως θ' ἀποκαλύψῃ τὴν πολυτέλειαν πολλῶν κοινδυλίων.

Ἡ λύσις αὕτη εἶναι, καθ' ἡμᾶς, ἡ μόνη ἀνταποκρινομένη πρὸς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Χώρας, λύσις, ἐπαναλαμβάνομεν, σημερινὴ και δυναμένη νὰ ὑποστῇ μεταρροπὰς, ὅταν ἐπιτρέψουν ταύτας ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἔξωτερικὴ πολιτικὴ κατάσταση και ἡ ἐκ ταύτης ἐπιτυχία εὐνοϊκῶν προτάσεων δανείου.

Γ. Ν. Ι.

ΓΡΑΜΜΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ

Η ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ. — "Όσον δήποτε και αν καθ' ἐκάστην ὁ τηλεγράφος μᾶς ἀναγγέλη τὰς φιλειργηνικάς διαθέσεις τῆς ἐπιβλήθεισης ἐπαναστάσεως ἐν Βουλγαρίᾳ, νομίζομεν, ὅτι εἰς τὴν γέλτονα πρέπει νὰ δώσωμεν μεγαλυτέραν προσοχήν, διότι ἂν ἐξακριβωθῆ, ὅτι ἡ ἐπαναστάσις ὑπεκινήθη ὑπὸ τῶν Μακεδονικῶν ὀργανώσεων, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πολὺ δισταζόμεν νὰ πιστεύσωμεν τὰς ἀλλεπαλλήλους διαβεβαιώσεις τῆς νέας ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως τῆς Βουλγαρίας περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συθήκης τοῦ Νεϊγῦ καὶ τῆς ἐπιδιώξεως σχέσεων φιλικωτάτων μετὰ τὰ λοιπὰ Βαλκανικὰ Κράτη. Δὲν φανταζόμεθα ἄλλως τε ὅτι ὁ σωδινισμὸς τῆς βουλγαρικῆς πολιτικῆς γὰρ ἐξέλιπε τὸσον ταχέως καὶ μάλιστα καθ' ἣν στιγμὴν τὴν ἀρχὴν καταλαμβάνουσι πρόσωπα, θεωρούμενα ὡς τὰ πλέον γερμανόφιλα.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀδιαλλαξία τῶν Τούρκων ἀντιπροσώπων ἐν Λωζάννῃ, ἐνταθεῖσα εἰς ἀκρότατον σημεῖον, εὐθὺς ὡς ἐπεβλήθη ἡ ἐπανάστασις ἐν Βουλγαρίᾳ, μετὸν ἄμεσον κίνδυνον τοῦ ναυαγίου τῆς χρονιάσεως ταύτης Διασκέψεως, νομίζομεν, ὅτι δὲν εἶνε διόλου ἄσχετος μετὰ τὰ Βουλγαρικὰ πράγματα, ἐνέχοντα ἀνησυχαστικὰ στοιχεῖα διὰ τὰς ἡμέρας Ἐπικρατείας.

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΖΩΩΝ. Φαίνεται πῶς ἀρχίζομεν νὰ ἐκπολιτιζώμεθα. Διότι τί ἄλλο εἶναι ἢ πρὸς τὰ ζῷα ἀγάπη καὶ προστασία, παρὰ δεῖγμα ἐνάρξεως ἐκπολιτισμοῦ; Πρὸ ἡμερῶν κατεδικάσθη κάποιος, διότι εἶχεν ὑπερφωρτώσει τὸ κάρρον του. Ἄλλος κατεδικάσθη εἰς 2 ἔτηρον κράτησιν, διότι ἠγγάρευεν ἄρρωστον ἵππον. Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἡ Ἀστυνομία τῶν πόλεων προστατεύει γενναϊότατα τὰ πτωχὰ φορτηγὰ ζῷα. Καὶ ὁ κόσμος ἱκανοποιεῖται ἐκ τῆς στάσεως ταύτης τῆς Ἀστυνομίας ἀπέναντι μερικῶν, οἱ ὅποιοι εἶνε μὲν τὴν μορφήν ἀνθρώποι, ἀλλὰ τὴν ψυχὴν εἶναι κτήνη τῆς ἀγριωτέρας ἐκδηλώσεως. Κάποτε ὑπῆρχεν ἐν Ἀθήναις Ἐταιρεία πρὸς προστασίαν τῶν ζῷων, ἡ ὅποια διελύθη. Δὲν νομίζετε, ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ τὴν ἀνασυστήσωμεν;

ΟΙ ΖΗΛΩΤΑΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Ἐνέχει πολλὴν τὴν ὑποκρισίαν, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν τὴν κωμικότητα, ἢ πρωτότυπος ἀπόφασίς τῶν ζηλωτῶν τούτων νὰ μουντζουρῶνουν τὰ νεκροτῆ τῶν κυριῶν καὶ τῶν δεσποινίδων μας. Καὶ ναὶ μὲν, τὸ ἔχουν παρακάνει καὶ τὰ παρ' ἡμῖν θήλεα, γυμνώνοντα ἐνίοτε τὴν σάρκαν μέχρις ἀπροχωρήτου, ἀλλὰ τί εἶδους «Ζηλωταὶ Χριστοῦ» ἠμποροῦν νὰ εἶναι καὶ οἱ διωκταὶ τῶν, ὅταν δὲν ἔχουν κἂν τὴν ψυχικὴν δύναμιν ν' ἀντιστοῦν εἰς τὸν πειρασμόν; Ἐδῶ τοὺς ἠθέλαμεν νὰ βλέπουσιν τὸ γυμνὸν καὶ νὰ μὴ σκανδαλίζωνται· διότι πρὸ τοῦ κεκαλυμμένου ὄλου, καὶ οἱ μὴ Ζηλωταὶ, ἠμποροῦμεν νὰ εἴμεθα ἐγκρατεῖς. Ἄν ὅμως οἱ παράδοξοι αὗτοι καὶ ἀπροσδόκητοι ἠθικολόγοι δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν ν' ἀντιτάξουν τὴν ἀπαιτούμενην εἰς τὴν ἰδιότητά των ψυχραιμίαν, ὁσάκις ἀντικρῶνουν μίαν ἐξωμον

καμπυλότητα, τότε ἀς μὴ λησμονοῦν, ὅτι ὑτάρχει καὶ κάποια Εὐαγγελικὴ βήτρα, ἢ ὅποια διατάσσει: «Ἄν ὁ ὀφθαλμὸς σου σκανδαλίζῃ σε, ἐκβλαλέ αὐτόν» !!

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΛΥΟ ΦΩΤΙΕΣ τοῦ κ. Ἀντ. Χατζημποστόλου, Οἰκογενειακὸν δράμα εἰς πρᾶξις τρεῖς, βραβευθέν πρῶτον κατὰ σειρᾶν εἰς τὸν Καλοκαιρινὸν ποιητικὸν ἀγῶνα τοῦ φιλολογικοῦ Σολογίου «Παρνασσός», ἐξεδόθη τούτοις Μ. Μιντζεβελακη καὶ πωλεῖται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα ἀντὶ δραχ. 5.

ΕΤΑΙΡΙΑΙ ΚΑΙ ΠΑΛΛΑΚΑΙ εἰς τὴν Ἀρκαίαν Ἑλλάδα τοῦ κ. Κωνστ. Φ. Σκόκου. Ἱστορικὴ ἠθογραφία, ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Μ. Ζηράκη, Πανεπιστημίου καὶ Πνευματικολογίου καὶ πωλεῖται εἰς ἅπαντα τὰ βιβλιοπωλεῖα ἄδενον ἀντὶ δραχ. 3.50 καὶ δευτέρον ἀντὶ δραχ. 5.

ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΑ ΕΙΔΩΛΑ τοῦ κ. Κλεομ. Τσατόπου, ἐκδοθήσεται λίαν προσεχῶς ἐν Μεσολογγίῳ καὶ θὰ πωλεῖται ἀντὶ δραχ. 10. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφοῦσι δεῖον νὰ ἀποτανθῶσι πρὸς τὴν Ἐφημερίδα «Μεταβολὴ» Μεσολογγίου.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ Κ.Α.Π. ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ὁ «Παντογνώστης», ἐν τῇ ἐκτιμῆσει τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις λόγῳ τῶν συμφερόντων των διαμενόντων, ἵδρυσεν ἐν ἐπιλέκτῳ συνεργασίᾳ **ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ κλπ. ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ** λειτουργοῦν κατὰ πρωτότυπον ἀληθῶς διὰ τὴν Ἑλλάδα τρόπον.

Οἷας δήποτε φύσεως διοικητικῆ κλπ. ὑπόθεσις διεκπεραιοῦται ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαιῶν χρονικοῦ διαστήματος, οἷαδῆποτε δὲ πληροφορία παρέχεται τοῖς ἐνδιαφερομένοις ἐγκαίρως καὶ ἀποτελεσματικῶς.

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἢ πληροφοριαν ἀπευθυντέον πρὸς τὰ Γραφεῖα «Παντογνώστου» — ὁδὸς Ἰπποκράτους 32 — Ἀθήνας.

ΚΟΙ ΚΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

Σᾶς ἀπευθύνομεν καὶ πάλιν θερμότητιν παράκλησιν, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐμβάσητε, εἰ δυνατὸν τάχιστα, τὴν συνδρομὴν σας διὰ νὰ δυνηθῶμεν ν' ἀντελεξέλωμεν εἰς τὰ ὑπέρογκα ἔξοδά μας.

ΜΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ "ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ"
Στὸ φίλο Δ. Γε. Καμπούρογλου.

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ

Σ' ἀδλές· σιμὰ σὲ τοίχους· στὰ σοκάκια πίσω ἀπὸ τὰ Ἱερὰ· στὰ παρακλήσια φρουτῶνον λιγερά, τὰ κυπαρίσσια,

Τὴν αὐγούλα· λίγο ὁ Ἥλιος πρὶ νὰ βγῆ, τυλίγουνε τὴν πράσινη στολή σ' ἀνάερο πέπλο, ἀχνὸ τριανταφυλλί!

Τὴ νύχτα· ὅπως γυρίζω...τὰ χωρίζω πρὸ μαῦρα κι' ἀπ' τὰ μαῦρα τὰ σκοτάδια πλάι στὰ ἑκατοχρονίτικα ρημάδια.

Κι' ὅταν φυσᾶει βοριάς, λιγάκι ἢ κορφὴ τους κι' ἀρχίζου μυστικά, καὶ πές... καὶ πές... μετὶ τὶς παλιές τους γνώριμες σκεπές.

N. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ ΔΑΥΡΑΣ.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΕΔΓΑΡ ΠΟΕ

ΣΙΩΠΗ

Εὐδοκίαν δ' ὀρέων κορυφαί τε καὶ φάραγγες
Πρῶτες τε καὶ χαράδραι. Ἄλκυον.

«Ἀκουσέ με», εἶπε ὁ Δαίμονας, ἐγὼ ἔβαζε τὸ χέρι του ἀπάνω στὸ κεφάλι μου. «Ἡ χώρα, ποὺ σοῦ λέω, εἶναι μιὰ πένθιμη χώρα στὴ Λιβύα, πλάι στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ζαῖρα. Κ' ἐκεῖ δὲν ὑπάρχει ἡσυχία, οὔτε σιγαλιά.

«Τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ ἔχουν μιὰ ἀρρωσιώδη χρωματισιά καὶ σὰν τῆς ζαφορῆς· καὶ δὲν τρέχουν κάτω πρὸς τὴν θάλασσα, μὰ ἀναταράζονται, γὰρ πάντα καὶ πάντα, κάτω ἀπὸ τὸ κόκκινο μάτι τοῦ ἡλίου, μετὰ κίνησιν πολυτάραχη καὶ σπασμωδική. Γιὰ πολλὰ μίλια, ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τῆς λασιωμένης κοίτης τοῦ ποταμοῦ, ἀπλώνεται μιὰ ἐρημος ἀπὸ γιγάντια ρούφαρα. Κι' αὐτὰ ἀναστενάζουν τὸ ἕνα στὸ ἄλλο, σ' ἐκείνην τὴν μοναξιά, κι' ἀπλώνουν πρὸς τὸν οὐρανὸ τοὺς ψηλοὺς καὶ πελιδνοὺς λαίμοῦς τους, καὶ ὄλο γνέφουν, κουνώντας πέρα δῶθε τὰ αἰώνια κεφάλια τους. Κι' ἀκούεται ἐκεῖ ἕνα ἀκαθόριστο μουρμούρισμα, ποὺ ἔρχεται ἀπ' ἀνάμεσά τους, σὰν ὑπόγεια νεροποντή. Κι' ἀναστενάζουν τὸ ἕνα στὸ ἄλλο.

Μὰ ὑπάρχει ἕνα σύνορο στὸ βασιλείό τους — τὸ σύνορο τοῦ σκοτεινοῦ, καὶ τρομεροῦ, καὶ ψηλοῦ δόσους. Ἐκεῖ, ὅπως τὰ κύματα ὀλόγυρα ἀπὸ τὶς Ἐβρίδες, τὸ χαμηλό τους δάσος ἀδιάκοπα ταράζεται. Μὰ ἄνεμος κανένας δὲν περνᾶει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Καὶ τὰ ψηλά προ-

αἰώνια δένδρα ἀδιάκοπα λιχνίζονται πέρα δῶθε μετὰ βρόντο καὶ δυνατὴ βοή. Κι' ἀπ' τὶς ψηλὲς κορφές τους, στᾶζουνε, μιὰ-μιὰ, αἰώνιες δροσοσταλίδες. Καὶ στὶς ὄχθες τους, παράξενα φαρμακερὰ λουλούδια μπλέκονται, πικρὰ σὲ ταραγμένον ὕπνο. Κι' ἀπάνω, ψηλά, μετὰ μουγκρητὸ ὑπόκωφο, καὶ κρότοδυνατό, τὰ γκριζία σύννεφα ὀρμοῦν πρὸς τὴ δύση γιὰ πάντα, ὡς ποὺ κυλοῦν, σὰν ἕνας καταράχτης, ἀπὶνω στὸ φλογισμένο τοῦ οὐρανοῦ μουράχιο. Μὴ ἄνεμος κανένας δὲν περνᾶ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Καὶ πλάι στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ζαῖρα δὲν ὑπάρχει οὔτε ἡσυχία οὔτε σιγαλιά.

Ἔταν νύχτα, κ' ἔπεφτε ἡ βροχή· καὶ πέφτοντας, εἶταν βροχή, μὰ ἀφοῦ ἔπεφτε, γινόταν αἷμα. Κ' ἐγὼ σιεκόμουνα στὸ βάλτο, ἀνάμεσα στὰ ρούφαρα τὰ ψηλά, κι' ἡ βροχὴ ἔπεφτε ἀπάνω στὸ κεφάλι μου — καὶ τὰ ρούφαρα ἀναστενάζαν τὸ ἕνα στὸ ἄλλο, μετὰ σιὴ σεμνοπρέπειας τῆς ἐρημίας τους.

Καὶ, μονομιᾶς, μετ' ἀπ' τὴ λεπτή καὶ πελιδνὴ καισυχιά, ξεπρόβαλε τὸ φεγγάρι κι' εἶταν πυρρὸ στὸ χροῖμα. Καὶ τὰ μάτια μου ἔπεσαν σ' ἕναν πελώριο σταχτόμαυρο βράχο, ποὺ δὲθωνόταν πλάι στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, καὶ φωτιζόταν ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ. Κι' ὁ βράχος εἶταν σταχτόμαυρος, κ' ἐπιδιδόνος, καὶ ψηλὸς — κι' ὁ βράχος εἶταν σταχτόμαυρος. Ἀπάνω στὸ μέτωπό του εἶντοσαν γραμμὰτα χαραγμένα στὴν πέτρα. Καὶ περιπάτησα μέσα ἀπὸ τὸ βάλτο τῶν ρουφάρων, ὡς ποὺ ἔφθασα κοντὰ στὴν ὄχθη γιὰ νὰ μπορέσω νὰ διαβάσω τὰ γραμμὰτα, τὰ χαραγμένα στὴν πέτρα. Μὰ δὲν μπόρεσα νὰ τὰ βγάλω. Καὶ γόεζα πίσω στὸ βάλτο, ὅταν τὸ φεγγάρι ἔλαμψε μετὰ ζωηρότερη κόκκινη λάμψη, καὶ γόεζα καὶ κοιτάξα ξανά τὸ βράχο, καὶ τὰ γραμμὰτα — καὶ τὰ γραμμὰτα εἶσαν: **ΕΡΗΜΙΑ ΚΑΙ ΘΛΙΨΗ.**

Καὶ κοιτάξα ἀπάνω, κ' ἕνας ἀνθρώπος σιεκόταν στὴν κορφὴ τοῦ βράχου. Καὶ κρόφτηκα ἀνάμεσα στὰ ρούφαρα, γιὰ νὰ μπορέσω ν' ἀνακαλύψω τὸ τί θῆκανε ὁ ἀνθρώπος. Κι' ὁ ἀνθρώπος εἶταν ψηλὸς καὶ μεγαλόπρεπος στὸ σῆμα, κ' εἶταν τυλιγμένος ἀπὸ τοὺς ὄμους ὡς τὰ πόδια του μετὰ τὴν τήβεννο τῶν ἀρχαίων Ρωμαίων. Κ' οἱ γραμμὲς τῆς μορφῆς του δὲν ξεχωρίζονταν — μὰ τὰ χαρακτηριστικὰ του εἶσαν τὰ χαρακτηριστικὰ μιανοῦ θεοῦ. Γιὰ τὸ μανδύας τῆς τύχης, καὶ τῆς καταχνιάς, καὶ τοῦ φεγγαριοῦ, καὶ τῆς δροσιάς, ἄφηναν ξεσκεπαστὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του. Καὶ τὸ μέτωπό του εἶταν ψηλὸ ἀπὸ τὶς σκέπες, καὶ τὸ μάτι του ἄγριο ἀπὸ τὶς ἔγνοιες· καὶ στὰ λίγα ἀβλάκια ἀπάνω στὰ μάγουλά του, διάβασα τοὺς μύθους τῆς λύπης, καὶ τῆς κούρασης, καὶ τῆς ἀηδίας γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος, καὶ μιὰ λαχτάρα γιὰ τὴ μοναξιά.

Κι' ὁ ἀνθρώπος καθόταν ἀπάνω στὸ βράχο, κι' ἀκουμποῦσε τὸ κεφάλι του στὸ χέρι του, κι' ἔρχιγε τὰ

μάτια του κάτω στην ερημιά. Κοίταζε κάτω, τὸ χαμηλὸ ἀνήοχο δάσος τῶν ρουφάρων, κ' ἀπάνω, τὰ ψηλά προαιώνια δένδρα, κ' ἀκόμα πιὸ ψηλά, τὸν οὐρανὸ, πὸν μούγκριζε, καὶ τὸ κατακόκκινο φεγγάρι. Κ' ἐγὼ στεκόμουν κοντὰ κουμμένος μέσ' τὰ ρούφαρα, καὶ παρατηροῦσα τὸ τί ἔκανε ὁ ἄνθρωπος. Κι' ὁ ἄνθρωπος ἔτρεμε σὴ μοναξιά—μὰ ἡ νύχτα λιγώστενε, κ' αὐτὸς καθόταν ἀπάνω σὸ βράχο.

Κι' ὁ ἄνθρωπος γύρισε τὴν προσοχὴ του ἀπὸ τὸν οὐρανὸ σὴ γῆ, καὶ κοίταξε τὸν πένθιμο ποταμὸ Ζαῖρα, καὶ τὰ κίτρινα πελιδνὰ νερά, καὶ τίς χλωμὲς λεγεῶνες τῶν ρουφάρων. Κι' ὁ ἄνθρωπος ἀφουγκράστηκε τοὺς ἀναστεναγμοὺς τῶν ρουφάρων, καὶ τὸ μουρμούρισμα πὸν ἐρχόταν ἀπ' ἀνάμεσά τους. Κ' ἐγὼ στεκόμουν κοντὰ, μέσα στὸν κρυψῶνα μου, καὶ παρατηροῦσα τὸ τί ἔκανε ὁ ἄνθρωπος. Κι' ὁ ἄνθρωπος ἔτρεμε σὴ μοναξιά—μὰ ἡ νύχτα λιγώστενε κ' αὐτὸς στεκόταν ἀπάνω σὸ βράχο.

Τότες κατέβηκα σὴ ἐνδοτέρα τοῦ βάλτου, καὶ προχώρεσα ὡς πέρα μακριά, μέσα ἀπ' τίς ερημιὲς τῶν ρουφάρων, καὶ κάλεσα τοὺς ἱπποπόταμους, πὸν ζοῦσαν μέσα σὴ νερά, σὴ ἐνδοτέρα τοῦ βάλτου. Κι' οἱ ἱπποπόταμοι ἀκούσαν τὸ κάλεσμά κ' ἦρθαν ὡς τὰ πόδια τοῦ βράχου, καὶ μούγκρισαν δυνατὰ, καὶ τρομακτικὰ κάτω ἀπ' τὸ φεγγάρι. Κ' ἐγὼ στεκόμουν κοντὰ, μέσα στὸν κρυψῶνα μου, καὶ παρατηροῦσα τὸ τί ἔκανε ὁ ἄνθρωπος. Κι' ὁ ἄνθρωπος ἔτρεμε σὴ μοναξιά—μὰ ἡ νύχτα λιγώστενε κ' αὐτὸς καθόταν ἀπάνω σὸ βράχο.

Τότες κατάρσθηκα τὰ στοιχεῖα μετὰ τὴν κατάρα τῆς ταραχῆς—καὶ μιὰ τρομακτικὴ θύελλα μαζώχτηκε στὸν οὐρανὸ, ὅπου πρωτίτερα δὲν ὑπῆρχε ἄνεμος κανένας. Κι' ὁ οὐρανὸς ἔγινε πελιδνὸς ἀπὸ τὴν ὀρμὴ τῆς θύελλας—κ' ἡ βροχὴ μαστίγωνε τὸ κεφάλι τοῦ ἀνθρώπου—καὶ τοῦ ποταμοῦ ἡ πλημύρα κατέβηκε—κ' ὁ ποταμὸς ἀναταράχθηκε ὡς πον ἄφρισε—καὶ τὰ ρούφαρα οὐρλιασαν μέσα σὴν κοίτη τους—καὶ τὸ δάσος ζάρωσε μπρὸς στὸν ἄνεμο—καὶ κύλησε ἡ βροχὴ—κ' ἔπεσε ὁ κεραυνὸς—κ' ὁ βράχος κλονίστηκε ἀπὸ τὰ θεμέλιά του. Κ' ἐγὼ στεκόμουν κοντὰ μέσα στὸν κρυψῶνα μου, καὶ παρατηροῦσα τὸ τί ἔκανε ὁ ἄνθρωπος. Κι' ὁ ἄνθρωπος ἔτρεμε σὴ μοναξιά—μὰ ἡ νύχτα λιγώστενε, κ' αὐτὸς καθόταν ἀπάνω σὸ βράχο.

Τότες μ' ἔπιασε θυμὸς καὶ καταράσθηκα μετὰ τὴν κατάρα τῆς σιωπῆς τὸν ποταμὸ, καὶ τὰ ρούφαρα, καὶ τὸν ἄνεμο, καὶ τὸ δάσος καὶ τὸν οὐρανὸ, καὶ τὴν βροχὴ, καὶ τοὺς ἀναπειναγμοὺς τῶν ρουφάρων. Καὶ τᾶπιασε ἡ κατάρα μου, κ' ἔμειναν ἀκίνητα. Καὶ τὸ φεγγάρι ἐπαψε νὰ ταλαντεύεται σὸ δρόμο του μέσα ἀπ' τὸν οὐρανὸ—κ' ἡ βροχὴ βουβάθηκε—κ' ἡ ἀστραπὴ δὲν ἔλαμπε πιά—καὶ τὰ σύννεφα κρεμάστηκαν ἀκίνητα—καὶ τὰ νερά τραβήχθηκαν σὴν κοίτη τους καὶ μένανε—καὶ τὰ δένδρα πάψανε νὰ λικνίζονται—καὶ τὰ ρούφαρα δὲν ἀναστενάξαν πιά—καὶ τὸ μουρμούρισμα δὲν ἀκουόταν πιά ἀπ' ἀνάμεσά τους, οὔτε κανένας ἦχος

ἄλλος μέσα σὴν ἀπέραντη ερημιά. Καὶ κοίταξα σὴ γράμματα, ἀπάνω σὸ βράχο, κ' εἶχαν ἀλλάξει—καὶ τὰ γράμματα εἶσαν τώρα: ΣΙΩΠΗ.

Καὶ τὰ μάτια μου ἔπεσαν σὴν ὄψη τοῦ ἀνθρώπου, κ' ἡ ὄψη του εἶτανε χλωμὴ ἀπὸ τὸν τρόμο. Καὶ μετὰ κίνηση γοργὴ σήκωσε τὸ κεφάλι του ἀπ' τὸ χέρι του, καὶ στάθηκε ὀρθὸς ἀπάνω σὸ βράχο, κ' ἀφουγκράστηκε. Μὰ καμιά φωνὴ δὲν ἀκούσταν μέσα σὴν ἀπέραντη ερημιά, καὶ τὰ γράμματα ἀπάνω σὸ βράχο εἶσαν: ΣΙΩΠΗ. Κι' ὁ ἄνθρωπος ἀνατρίχιασε, καὶ γύρισε πίσω τὸ πρόσωπό του, κ' ἔφυγε βιαστικὰ ἀπ' ἐκεῖ, καὶ δὲν τὸν ξανάδα πιά».

Τώρα, ὑπάρχουν ὡραῖες ἱστορίες μέσα σὴ βιβλία τῶν Μάγων—σὴ σιδεροδεμένα, μελαγχολικὰ βιβλία τῶν Μάγων. Μέσα κεῖ, λέω, ὑπάρχουν ἐνδοξες ἱστορίες τ' Ὀυρανὸ καὶ τῆς Γῆς, καὶ τῆς παντοδύναμης Θάλασσας καὶ τῶν Πνευμάτων πὸν κυβεροῦν τὴ θάλασσα, καὶ τὴ γῆ, καὶ τὸν ψηλὸ οὐρανὸ. Πολλή, ἀκόμα, μάθησις ὑπῆρχε σὴ ἀλογία πὸν λέγανε οἱ Σύβιλος, καὶ πράγματα ἅγια καὶ ἱερὰ ἀκούσθηκάν, στοὺς ἀρχαίους καιροὺς, μέσα ἀπ' τὸ μυστικὸ τῶν φύλλων πὸν τρέμανε ὀλόγυρα ἀπὸ τὴ Λωδώνη—μὰ, μὰ τὸν Αἰώνιον Ἀλλάξ, ὁ μύθος ἐκεῖνος πὸν μὲν εἶπε ὁ Δαίμονας, καθὼς καθόταν πλάι μου, στὸν ἴσκιο τοῦ τάφου, ὑποστηρίζω πὸς εἶναι ὁ πιὸ καταπληκτικὸς ἀπ' ὅλους. Κι' ἅμα ὁ Δαίμονας ἐλέειωσε τὴν ἱστορία του, ἔπεσε πίσω, μέσα σὴ γούβα τοῦ τάφου, καὶ γέλασε. Κ' ἐγὼ δὲ μποροῦσα νὰ γελάσω μαζί μετὰ τὸ Δαίμονα, κ' αὐτὸς μετὰ καταράστηκε γιατί δὲν μποροῦσα νὰ γελάσω. Κι' ὁ λόγος πὸν ζοῦσε γιὰ πάντα μετὰ στὸν τάφο, βγήκε ἔξω καὶ κάθησε σὴ πόδια τοῦ Δαίμονα, καὶ τότε κοίταξε σταθερὰ σὴ μάτια.

(Μετάφραση) Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΑΝ

ΑΘΗΝΑ ἸΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΠΟΝΤΙΚΟΙ

Ἡ ὑπηρέτριά μου μοῦ ἀνήγγειλε σήμερον τὸ πρῶτὸ νέα ἄθλα τῶν ποντικῶν εἰς τὸ κελλάρι. Καὶ φαίνεται, ὅτι δὲν εἶναι μόνον τὸ δικό μου κελλάρι, πὸν ὑπέστη τὴν θεομηνίαν αὐτήν. Πολλοὶ συμπολιταὶ μ' ἐβεβαίωσαν ὅτι τὸ κακὸν εἶναι κἄπως γενικώτερον. Καὶ κἄτι περισσότερον ἀκόμη. Τὰ συμμαθητικὰ τρωκτικὰ κἄμνον ἐλευθέρως πλέον τοὺς περιπάτους των, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, εἰς τὰς αἰθούσας καὶ τὰ δωμάτια τῶν Ἀθηναίων, τρυποῦν ντουλάπια, ὀρυσσούν βιβλιοθήκας, τρυπώνουν εἰς σφράγια, καὶ τὰ μικρὰ, στρογγυλά ματάκια τους εἶνε γεμᾶτα τρυφερότητα καὶ ἐμπιστοσύνην, πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τίς γάτες. Ἀλλὰ κυρίως πολλαπλασιάζονται μ' ἕνα ζῆλον καταπληκτικόν.

Οἱ ζωολόγοι δὲν μᾶς ἐξήγησαν ἀκόμη τὸν λόγον τοῦ φαινομένου καὶ οἱ ζωοφυσιολόγοι δὲν μᾶς ἔδωσαν τὸ μυστήριον. Τί νὰ συμβαίη ἀράγε; Ἐγεννήθη τάχα καὶ εἰς

τὸ ἔθνος τῶν ποντικῶν πρόβλημα Ἀ ε π ο π ῦ λ α σ ι ὄ ν ; Ἐγίναν μὴπως ὑποχρεωτικοὶ οἱ γάμοι εἰς τὴν ποντικοκοινωνίαν; Ἡ μήπως ἡ ποντικίνας, ἀπεφάσισαν νὰ γίνονται συχνότερα μητέρες, θυσιάζουσαι τὴν κομψότητα καὶ τὴν χάριν τοῦ σώματός των, χάριν τοῦ γενικοῦ καλοῦ; Ὁ μακαρία τὴ λήξει μέγας πόλεμος, ὁ ὁποῖος μετέβαλε τόσα πράγματα καὶ τόσας ἀντιλήψεις εἰς τὴν τάξιν τοῦ κόσμου, εἶχε λοιπὸν τὴν ἀπῆχσίν του καὶ μέχρι τοῦ γένους τῶν ποντικῶν; Ἴδου τόσα ἐρωτήματα εἰς τὰ ὅποια εἶνε δύσκολον ν' ἀπαντήσῃ κανεὶς, ἐφ' ὅσον οἱ ποντικοὶ δὲν ἀποφασίζουσιν νὰ μᾶς ἐξηγήσουν οἱ ἴδιοι τὸ μυστήριον.

Δυστυχῶς, ἐνῶ χάνομεν τὸν καιρὸν μας εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν ἀνθρωπίνων γλωσσῶν, αἱ ὁποῖαι μᾶς εἶναι περιτταί, δεδομένου ὅτι τὸ κάθε τι, πὸν εἶχαμεν νὰ μάθωμεν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τὸ ἐμάθωμεν πλέον, δὲν εἰσέδη κανεὶς νὰ μάθῃ τὰς γλώσσας τῶν ζώων καὶ νὰ τὰς διδάξῃ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους.

Καὶ ὑποθέτω, ὅτι εἶναι πολὺ εὐκολώτερον νὰ εἴρη ἕνας σοφὸς τὴν κλεῖδα τῆς γλώσσης τοῦ σκύλου, τοῦ γαῖου, ἢ τοῦ ποντικοῦ, ἀπὸ τὸ νὰ εἴρη τὴν κλεῖδα ἐνὸς ἱερογλύφου. Καὶ ὅμως ὑπῆρξαν σοφοὶ τοῦ ἔμαθαν νὰ διαβάζουσιν νεράκι τὰς ἐπιγραφὰς τῶν Πυραμίδων καὶ τοῦ τάφου τοῦ Τοῦτ-Ἀγγ-Ἀμμών, καὶ δὲν ὑπῆρξεν ἕνας πὸν νὰ θυσιάσῃ ὀλίγα ἔτη τῆς ζωῆς του διὰ νὰ μᾶς φέρῃ εἰς ψυχικὴν ἐπικοινωνίαν μ' ἕνα κόσμον τόσον πλούσιον καὶ τόσον ἄγνωστον.

Τὴν σκέψιν αὐτήν ἀκριβῶς ἔκαμα ἐμπρὸς εἰς ἕνα χαριτωμένο ποντικᾶκι, τὸ ὁποῖον μ' ἐκύτταξε χθὲς τὸ βράδυ ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ καλαμαριοῦ μου, ὅπου εἶχεν ἐγκαθιδρυθῆ καὶ μοῦ ἐσφύριζε λογάκια χαριτωμένα, ἀλλ' ἀκατάληπτα. Ὡρισμένως ὁ μικρὸς αὐτὸς φίλος κἄτι ἠθέλε νὰ μοῦ εἰπῇ καὶ κἄτι νὰ μοῦ ἐκμυστηρευθῇ. Καὶ ἐφαίνετο στενοχωρημένος, ὅτι δὲν ἐννοοῦσα τὰ ἀπλά καὶ ὡραῖα πράγματα, τὰ ὁποῖα μοῦ ἐπανελάμβανε μετὰ μίαν χαριτωμένην ἐπιμονήν.

Δὲν καταλαβαίνω τίποτε, μικρὸ μου, ἀπολύτως τίποτε! τοῦ εἶπα. Λυποῦμαι κατάκαρδα. Ἀλλὰ τί θέλεις νὰ κάμω;

Καὶ ὅμως ἤμουν περικυκλωμένος ἀπὸ λεξικά καὶ σοφὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα δὲν μοῦ ἐχρησίμευαν εἰς τίποτε διὰ τὸ ἀπλούστερον τῶν πραγμάτων. Διὰ νὰ ἐννοήσω δηλαδὴ ἕνα ποντικόν!

Ἐπὶ τέλους, τὸ ποντικᾶκι, ἀπελπισθὲν νὰ μοῦ δώσῃ νὰ καταλάβω, ἐπήδησεν ἀπὸ τὸ καλαμάρι, μοῦ ἔστρεψε τὰ νῶτα μετὰ φιλάρεσκον πείσμα, κ' ἐπῆγε νὰ τρυπώσῃ εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου, ὅπου οἱ συγγραφεῖς, μεγάλοι καὶ μικροὶ, καλοὶ καὶ κακοὶ, εἶναι, ὡς γνωστόν, τὸ ἴδιο φαγητόν γιὰ ἕνα ποντικᾶκι. Κ' ἐγὼ ἔμεινα μετὰ τὴν ἀπορίαν μου. Καὶ τὸ γένος τῶν ποντικῶν ἐξακολουθεῖ νὰ πολλαπλασιάζεται, καὶ κανεὶς δὲν ἐννοεῖ τί συμβαίνει, ἐπὶ τέλους, καὶ ποίας συνεπειᾶς ἠμπορεῖ νὰ ἔχη τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τῆς παγκοσμίου τάξεως.

Κάποιος, ἐν τούτοις, μοῦ ἔδωκε, τὴν ἐξηγήσιν, ὅτι ἡ ποντικοευτυχία αὐτὴ ὀφείλεται εἰς τὸν ἐκφυλισμὸν τῶν γάτων καὶ εἰς τὴν νοθείαν τῶν δηλητηρίων. Ἀλλὰ ἡ ἐρμηγεία αὐτὴ δὲν μοῦ φαίνεται πολὺ πιθανή. Ἄλλος ἀπέδωκε τὸ φαινόμενον εἰς τὴν Αἰσχροκέρδειαν, ἢ ὁποῖα ἠῆθησε τὴν ἀποταμίευσιν τῶν τροφίμων εἰς τὰς οἰκογεν-

νεῖας ἐκ φόβου νέας ὑπερτιμήσεως τῆς λίρας. Τὰ κελλάρια καὶ τὰ ὑπόγεια λοιπὸν ἐγέμισαν ἀπὸ τὰ ἐκλεκτὰ εἶδη, τὰ ὁποῖα εὐρίσκοντο ἄλλοτε εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Οἱ ποντικοὶ ἐπομένως καλοτρῶνε καὶ γλεντοῦν. Καὶ ἐν τῷ καλοτρῶναι καὶ γλεντᾶν, ὅπως συμβαίνει συνήθως, γίνονται τρυφερότεροι πρὸς τὰς ὡραίας των. Καὶ γινόμενοι τρυφερότεροι... ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Ὅπως δὲποτε προκηρύσσω διαγωνισμὸν μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν μου διὰ μίαν σοβαρώτερον καὶ κυρίως καταλληλοτέραν διὰ τὰς δεσποινίδας ἐρμηγείαν.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ.

ΤΑ ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΜΑΣ

ΝΕΡΟ - ΝΕΡΟ

Κοντὰ σὴς ἄλλες συμφορὰς—νὰ σὰς χάρῳ,
τώρα μᾶς κόπηκε κ' ἐκεῖνο τὸ νερό.
Λίρα, μαράζι κ' ἀπλυσία μ' αὐτὴ τὴ ζέση,
πὸν λὲς ἡ Ἀθῆνα χοχλακὰ μέσ' στὸν ἀσβεσθῆ!
Στὰ τραῦ, σὴ ὄρεσιων καὶ μέσ' σὸ σπιτί σου
—τί ἐσοῦν καὶ τί ὀριγκάν!—βαστᾶς τὴ μύτη σου.
Πλήθυν' ἡ μύγα κὴ σκολόπενδρα κ' ὁ φύλλος.
Ἦταν δὰ πὸν ἦταν ὁ Ρωμὸς τῆς πάστρας φίλος!
Τρέχω ἀπὸ βροχὴ μετὰ στάμνα σ' ἄλλη βροχὴ,
μὰ ὅλοι μοῦ λένε «Ὁ Σαβαὼθ νὰ σ' ἐλεήσῃ».
Πάω καὶ σὴν Πάτση «Κόριε Δῆμαρχε, λυπήσου'
φοσοῦν κορυζισμένοι οἱ ὑποτελεῖς σου».
Μὰ κείνος, πὸν ἱσαμπούνιζε μίαν ἄρια,
τὰ ἐκλογικὰ μετροῦσε βιβλιάρια,
νὰ ἰδεῖ πόσοι πεθαίνουν ψηφοφόροι,
ὅπου θάναστηθοῦνε μετὰ τὸ ζόρι.
«Κὺρ Πάτση!» — «Μὰ μετὰ σὸ κῶτος» τὸ ξαίρει;
Νὰ μάθεις καὶ τὴ δίψα νὰ ὑποφέρεις,
ἀφοῦ μέσ' σὴν κλεινὴ μου τὴν Ἀθῆνα
συνήθισες σὰν ἦσθας καὶ τὴν πείνα!
Κι' ἂν ἔχεις δὰ παράπονο τρανὸ,
ἄμε νὰ βρεῖς τὸ μακαρίτη Ἀθηναῖο,
ποῦκανε σάπιες τίς δουλειές του καὶ μ' αὐτὸ
ταῦ δημοσίου εἶχε σουφρώσει τὰ λεφτὰ».

Φεύγω—τί δίψα!—ἀπὸ τὸ Δῆμαρχο τὸ θεῖο
καὶ παίρνω γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ
κ' ἕνα ουσιατικὸ
γιὰ τὸ..... Ἀουσιατρεῖο.

VESPER.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Η ΓΡΑΦΙΚΗ ΕΝ ΕΠΤΑΝΗΣΩ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

33. — **Καντούνης Νικόλαος** υἱὸς τοῦ Ἰωάννου, ἱατροῦ (+1817) ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ, λήγοντος τοῦ 1767, κατὰ σημειώσεις εὐρεθείσας ἐσχάτως εἰς οἰκογενειακὰ του ἐγγραφα, καὶ ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ ἑλληνιστῇ Ἀ. Μαρτιλάῳ. Τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς ζωγραφικῆς ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ συγγενοῦ του ἀγιογράφου Καστρινοῦ ἢ Κοράη, κατόπιν ἐπορεύσθη εἰς τὴν ἐλαιογραφίαν παρὰ τῷ ὀνομαστῷ καλλιτέχνῃ Κοντούζῃ, τοῦ ὁποῦ ὑπέκλεψε μᾶλλον τὴν τέχνην, διότι δὲν ἠθέλησεν οὗτος ἐκ φθόνου πρὸς τὸν πολλὰ ὑποσχόμενον νεαρὸν Καντούνη νὰ μυσήσῃ αὐτὸν εἰς τὰ μυστήρια τῆς τέχνης. Ἐρωθεὶς, τῷ 1786, ἐπεδόθη μετὰ ζήλου καὶ σιδηρᾶς ὑπομονῆς εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς τέχνης, εἰς τὴν ὁποίαν μεγάλως θὰ διέπρεπεν, ἂν μετέβαιεν εἰς Ἰταλίαν, ἐνῶ οἰκονομικῶς εἶχε τ' ἀπαιτούμενα μέσα, καὶ ἐπλούτισε διὰ τὸν ὀραίων εἰκόνων τοὺς πλείστους τῶν ναῶν τῆς Ζακύνθου καὶ πολλοὺς ἐκτὸς αὐτῆς, καθὼς καὶ πλείστα οἰκίας διὰ τῶν λαμπρῶν προσωπογραφιῶν του. Οὕτω ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου τῶν Καλογραῶν φαίνονται ἐν τῷ δωδεκαῷρτῳ τοῦ τέμπλου συνθέσεις ἐκ τῶν ὀραίων ἔργων τοῦ Κ. ὧν ὑπερτεροῦσιν ὁ Εὐαγγελισμὸς καὶ ἡ Ἀποκαθάρσις, περικλειούσα τὴν ἀκριβῆ βενετικὴν τέχνην, εἰς ἣν διακρίνεται πᾶσα ἡ πρωτοτυπία του. Ἐπίσης οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι τῶν βημοθύρων. Ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης τοῦ Σινᾶ καὶ ἐν τῷ γυναικωνίτῃ ἔγραψε, τῷ 1825, εἰκόνα, παριστώσαν τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῇ Μονῇ τοῦ ὕρους Σινᾶ, ἀντὶ 100 ταλλήρων, καθὼς καὶ τοὺς ἐν τοῖς βημοθύροις Ἱεράρχας Γερμανὸν καὶ Ἐπιφάνιον, ἀντὶ 20 ταλλήρων. Ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἀγ. Πάντων τὴν ἐν τῷ γυναικωνίτῃ λιτανεῖαν τῶν Ἀγ. Πάντων, ὡς ἐγένετο ἐπὶ Γαλλοκρατίας, ἀντὶ γροσίων 39,20. Ἀριστερὰ τῷ θεωμένῳ ταύτην πρὸς τὰ κάτω ἀναγινώσκεται ἡ ἐπιγραφή: **1808 μαῖου 25 χεῖρ Νικολάου ἱερέως καντούνη.** Ἐπίσης τοὺς ἑξ ἱεράρχας τοῦ τέμπλου, ὡς καὶ τὴν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν σύνθεσιν, ἐκ τῶν ἀρίστων ἔργων του, ἀντὶ 329 γροσίων. Ὅμοίως καὶ τὰς εἰκόνας τῶν βημοθύρων ἀντὶ 125 γροσίων. Ἐν τῷ αὐτῷ ἔγραψε καὶ ἄλλας εἰκόνας, ὧν μνεῖα γίνεται εἰς τοὺς κώδικας. Ἐν τῷ ν. τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων ἔγραψε τὰς ἀνω τοῦ τέμπλου εἰκόνας τῶν Ἀποστόλων. Ἐν τῷ τῆς Ἀγ. Παρασκευῆς 12 εἰκόνας παριστώσας ἱστορίαις τῆς Ἀγ. Γραφῆς, ἀντὶ 40 χρυσῶν τσεκινίων. Ἐπίσης τὰ βημοθύρα, ἐν οἷς ἡ Θυσία τοῦ Ἀβραάμ, ὁ Μ. Δεῖπνος καὶ ὁ Μελιχοδεκ. Ἐν τῷ ναῷ τῆς Ὀδηγητρίας τὰς εἰκόνας τοῦ ἀποφορίου, τῷ 1817. Ἐν τῷ τῆς Θ. Πικριδιωτίσσης τοὺς 4 Εὐαγγελιστάς, τῷ 1833. Ἐπίσης τοὺς 4 Εὐαγγελιστάς ἐν τῷ ναῷ τῆς Ὑπαπαντῆς. Ἐν ἐκείνῳ τῆς Εὐαγγελιστρίας, ἐνθα διατέλει καὶ ἐφημέριος, τὰς ἐπὶ τῶν περιζῶν τοίχων μικρὰς ζωγραφίας μετὰ τῶν Προφητῶν, (αἱ μεγάλα εἶναι τοῦ Κοντούζῃ) καὶ τὸν Ἐσταυρωμένον, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκονογραφίαν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου. Ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀκαθίστου ἐν τῷ μεσαίῳ βημοθύρῳ τὸν Ἰησοῦν ἀγωνιῶντα, ἀριστοτέχνημα ἐκ-

φράσεως ἀνθρώπου πάσχοντος. Ἐν τῷ ναῷ τῆς Μητροπόλεως ἐπίσης τὸν Ἐσταυρωμένον, ὅμοιον τοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας μετὰ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην οὐχὶ πλαγίως, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἔμπροσ, κατ' ἀπομίμησιν τοῦ Ροῦμπενς. Διὰ τὸν αὐτὸν ναὸν ὁ Κ. εἶχε γράψῃ καὶ τὴν Λιτανεῖαν τοῦ Ἐπιταφίου, γενομένην τὴν νύκτα τῆς Μ. Παρασκευῆς πρὸς τὸ Μ. Σάββατον, ἡ ὁποία, ὡς ἐκ τοῦ θανάτου του ἔμεινεν ἀτελής καὶ ἡ ὁποία ἐκάη, κατὰ τὴν, ἔτει 1878; μεγάλῃ τῆς ἀγορᾶς πυρκαϊάν. Ἐν τῷ ν. τοῦ Ἀγ. Νικολάου τοῦ Μόλου διεκρίνετο ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας τοῦ Πάθους δεομένη μετὰ ἀναπεπταμένας τὰς χεῖρας, δῶρον τοῦ Κωντ. πρὸς τὸν πρωτοπαπᾶν Γαυζώνην, ἀλλὰ τὰ ἴχνη τῆς ὁποίας ἐγάθησαν καὶ ταύτης πιστὸν ἀντίγραφον κατέχει ὁ καλλιτέχνης Διμ. Πελεκάσης. Ὅπως ἐν τῇ ἐκφράσει τοῦ πόνου ἢ γλυπτικῇ ἐξέκτετο εἰς τὴν ὑψίστην τῆς τελειότητος βαθμίδα διὰ τοῦ συμπλέγματος τοῦ Λοσκόντος καὶ τῶν υἱῶν του, ἔργον τῶν Ἀθηνοδῶρον καὶ Ἀγησάνδρου οὕτω θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἰπωμεν καὶ περὶ τῆς Παναγίας τοῦ Πάθους τοῦ Καντούνη. Κατὰ τὴν λιτανεύσιν τοῦ Ἐσταυρωμένου, κατὰ τὴν Μ. Παρασκευῆν, λιτανεύουσιν ἅμα καὶ εἰκόνα τῆς οἰκογενείας Γεωργοπούλου, τὴν Παναγίαν τοῦ Πάθους, κοινὸν ἀντίγραφον τῆς Madona del Dolore τοῦ Carlo Dolce. Ἐπίσης εἰς διαφόρους ναοὺς τῆς ἐξοχῆς ἀπαντῶσιν εἰκόνας τοῦ Κ. καὶ δὴ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀγ. Νικολάου εἰς κόμην Σαρακινάδον, αἱ τοῦ τέμπλου.

Καὶ εἰς τὴν ἐν Κερκύρᾳ μονὴν τῆς Πλατυτέρας εὐρίσκονται εἰκόνας τοῦ αὐτοῦ ἀγιογράφου, αἱ τῶν Ἀποστόλων καὶ αἱ δεσποτικαὶ τοῦ τέμπλου, ὁ Ἀγ. Γεωργίος καὶ δύο πίνακες παριστώντες τὸν Μ. Δεῖπνον καὶ τὸν Νιπτῆρα (βλ. Γ. Μαυρογιάννη, «Ἐστία» 1893 ἀρ. 39). Ἐπίσης εἰς τὴν ἐν Κεφαλληνίᾳ μονὴν: Τῆς Κυρᾶς ἀφ' τὸ Δία, ὅπου ὁ Κ. ἐξωρίσθη ὑπὸ τῆς Ἀγγλ. Κυβερνήσεως, ὡς Φιλικός, διὰ τὰ φιλελεύθερα φρονήματά του (βλ. Α. Ζῶη ἐν «Μουσικαῖς ἀρ. 550, 2) ἔγραψε 4 ἐλαιογραφίας, τὸν Μ. Δεῖπνον, τὸν Νιπτῆρα, τὴν Προσευχὴν ἐν τῷ Κήπῳ καὶ τὴν Ἀλόφασιν τοῦ Πιλάτου.

Ἡ αὐτοπροσωπογραφία τοῦ Κ. παριστᾶ ἱερεῖα ἐνδεδυμένον μεγαλοπρεπῆ ἀμπέχονον μετὰ περιλαίμιον ἐκ λευκῶν τριγάρτων καὶ χρυσῶν πορπίδων, ζωγραφίζοντα Παναγίαν ἐπὶ τρίποδος καὶ κρατοῦντα διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς χροστήρα, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς πυξίδα μετὰ χρωμάτων. Δύο περιστρωταὶ περιπλανταὶ φέρουσαι εἰς τὸ στόμα στέφανον ἐξ ἀνθέων. Εἰς ἄλλην δὲ αὐτοπροσωπογραφίαν του παριστᾶται κρατῶν εἰλιτάριον, ἐν ᾧ ἀναγινώσκεται: **Καιρὸς καὶ μόχθος ἐδίδαξέ με πάντως καὶ οὐδεὶς ἄλλος τὴν δε τὴν ἐπιστήμην τῇ δυνάμει τοῦ βλέποντος τὰ τῆς γῆς καὶ πόλου οὐρανίου. Οὗτος Νικόλαος Καντούνης εἰμὶ ὁ λαλῶν καὶ μὲμνησθὲ μου, φίλοι.**

Ζωγραφίζων ὁ Κ. τὸν Ἀγ. Νικόλαον ἐξωγράφει συνήθως τὸ ἴδιον αὐτοῦ πρόσωπον, ἐνεδύετο δὲ ῥᾶσι μεταξωτὰ παρφασμένα μετὰ κόκκινον βελούδον, ὑποδήματα μετὰ χρυσὰς πόρπας καὶ πλατύγυρον σκιαδίων μετὰ θυσάνους ἐρυθρούς. Ὁ Κ. ἀπέθανεν ἐν Ζακύνθῳ τῇ 25 Ἀπριλίου 1834.

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΕΩΝ. Χ. ΖΩΗΣ

ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ Ἑλληνικὴ θεατρικὴ παραγωγὴ εἶναι φανερόν, ὅτι ἔχει φυλλορροήσῃ. Ἐκτὸς τῆς «Ἐπιστροφῆς τῶν Θεῶν» τοῦ κ. Μιρωαίτη, οὐδὲν ἄλλο πρωτότυπον ἑλληνικὸν ἔργον ἐνεφανίσθη ἀπὸ σκηνῆς κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας. Ποῦ ἄραγε ὀφείλεται τὸ φαινόμενον; Εἰς στείρωσιν ἢ εἰς ἀπογοήτευσιν; Φρονοῦμεν, ὅτι μᾶλλον ἢ δευτέρα ἐπέφερε τὸ φαινόμενον τῆς πρώτης. Πολλοὶ οἱ λόγοι καὶ πολλὰ τὰ αἷτια, ἅτινα ἐν καιρῷ θέλωμεν ἴσως ἐξετάσει, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν μᾶς δώσῃ τὴν ἐξηγήσιν ἢ ὀφισταμένη—νομιζόμεν—«Ἐταιρεία τῶν Ἑλλήνων θεατρικῶν Συγγραφέων».

Καὶ λοιπόν, ὅλα τὰ θέατρα μας ἐτρέπησαν πρὸς τὴν ξένην θεατρικὴν φιλολογίαν καὶ τὴν μουσικὴν καὶ ἀνεβίβασαν πλείστα ἀπὸ σκηνῆς ἔργα, ἰδίως γερμανικά.

Οὕτω τὸ θέατρον τῆς μοναδικῆς τραγωδοῦ μας κ. Μ. Κοτοπούλῃ ἐβίβασε τὸν «Ἀγνὸν γλεντζέν», τὴν «Καταιγίδα», τὸ «Ποτάμι», τὸν «Γρουσοῦζι», τὸ «Μέσ» ἀπὸ τὸν βοῦρκο, τὸ «Ἄσωτο κορίτσι», τὸ «Μέντιουμ» κλπ.

Ὁ θίασος Παπαϊωάννου ἔδωκε σειρὰν παραστάσεων μετὰ τὴν πασίγνωστον καὶ γλυκεῖαν ὁμολογουμένως «Μπαγιαντέρα», τὴν «Πουπέ», τὴν «Μαντάμ ντε Τέμπ» κλπ. εἰς τὸ θέατρον «Ἀπόλλων» τὸν χειμῶνα καὶ νῦν εἰς τὸ ὁμώνυμον θέατρον.

Ὁ θίασος Σαρματζῆ εἰς τὴν «Ἀλάμπραν» ἐξακολουθεῖ διδάσκων ἐκ περιτροπῆς τὰς γνωστάς ὀπερέττας τοῦ κ. Χατζηρασοστόλου, προεξαρχόντων τῶν «Ἀπάγγελων», οἵτινες πάντοτε συγκεντρώνουν πολλὸν κόσμον. Ἦδη ἐτοιμάζονται τὰ «Δίκτυα τῆς ἀγάπης».

Τὸ Ἑλληνικὸν Μελόδραμα ὑπὸ τὸν κ. Λαυράγκαν μᾶς ἔδωκεν ἀρκετὰς παραστάσεις κατὰ τοὺς ψυχροὺς μῆνας μετὰ τὰ γνωστὰ κλασσικά ἔργα εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια». Μετὰ τοὺς Ἑλληνας καλλιτέχνας συνέπραξαν καὶ ὕψι κατὰ τύχην εὐρίσκοντο παρεπίδημοι ξένοι τοιοῦτοι.

Εἰς τὸ αὐτὸ θέατρον ἔδωκεν ὀλίγας παραστάσεις μετὰ ξένους καὶ ὁ θίασος Κονταράτου—Ἐνεκλ, μ' ἔργα παλαιά, οἷον «Ἐρως Τσιγγάνων», «Εὐθυμὴ Χήρα» κλπ.

Εἰς τὸ Κεντρικὸν ἔκαμαν βραχυχρόνιους μόνον ἐμφανίσεις ὁ θίασος Κόκκου μετὰ τὸ «Σινεμά» τοῦ ἀειμνήστου Δημητρακοπούλου καὶ ὁ θίασος τῶν κ. κ. Νταφέσκας—Ποντόσκας, ὕψις ταχέως διελύθη.

Ἦδη εἰς τὸ θέατρον τοῦτο κυριαρχεῖ ὁ θίασος Γονιδῆ ἀναδιβάσας ἐσχάτως τὰ «Παναθήναια». Τὸν ἐκλιπόντα συγγραφέα Π. Δημητρακόπουλον ἀντικατέστησεν εἰς ταῦτα ὁ χιούμοριστῆς κ. Βώττης. Ἄλλ' ὁ θίασος ἀνήρπασεν ἀπὸ τῆς «Ἀλάμπραν» καὶ τὴν παλαιὰν Μαντίαν, τὴν κ. Μαντινείου, ἀνευ τῆς ὁποίας τὰ «Παναθήναια» ἔχοντο τὸ ἥμισυ τῆς ἐπιτυχῆς ἐκτελέσεώς των.

Ὁ θίασος Δράμαλη, διδάξας μικρὸν τὸν χειμῶνα εἰς τὸ «Κοτοπούλειον», ἤδη κατέχει τὰ «Διονύσια» καὶ ἔσχειν ἐπιτυχίαν τελευταίως μετὰ τὴν γερμανικὴν ὀπερέταν «Μαῦρο Ρόδο».

Τέλος ὁ θίασος Μηλιάδη διδάσκει εἰς τὸ «Πανελλήνιον» ἔργα τοῦ κ. Σακελλαρίδη. Ὁ «Καπετὰν Τσανάκας» δὲν εἶχεν ἐπιτυχίαν. Εἰς τὸν θίασον πρωταγωνιστοῦν ἡ κ. Ἑλλῆ Ἀφεντάκη καὶ ἡ δεσποινὴς Ζαζά Μπριλλάντη.

Εἰς τὴν θεατρικὴν κίνησιν ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν καὶ τὴν ἐπάνοδον τῆς κ. Κυθ. Θεοδορίδου μετὰ τῶν δύο θυγατέρων τῆς ὀδῶν Μιράντας καὶ Ἀλκίης. Ἡ κ. Κυθὴ ἐνεφανίσθη εἰς τὸ ὁμώνυμον θέατρον τῆς μετὰ τὸν «Κόκκινον Βράχον» τοῦ κ. Ξενοπούλου καὶ τὸ «Κουρέλι» τοῦ Νικοντέμι, παλαιῶς τῆς θριάμβους. Ὁ θίασός τῆς περιλαμβάνει καὶ τοὺς καλλιτέχνας κ.κ. Π. Γαβριηλίδην καὶ Ν. Παπαγεωργίου.

Ἄρκετὴν ζῶην ἔδειξαν καὶ τὰ δύο Ὄδεια τῆς πόλεως μας, μετὰ τοὺς γνωστοὺς ἐρασιτέχνας καὶ τὰς ἐρασιτέχνιδας Ζερβῶ, Κοτσάλη κλπ. Ἀξιοσημείωτος εἶνε καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐφετινῆς ἀποφοίτου τῆς Δραματ. Σχολῆς Ἑλληνικοῦ Ὁδείου δεσποινίδος Μεταξᾶ μετὰ τὴν Νόραν τοῦ Ἰφεν.

Δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἀναφέρωμεν καὶ τὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πάντοτε ἀριστοτεχνικὰς ἐμφανίσεις τοῦ διαπρεποῦς ἐρμηνευτοῦ τῶν ἔργων τοῦ Βορρά κ. Θωμᾶ Οἰκονόμου, διδάξαντος τοὺς «Βρυκόλακας», τὴν «Φλωρεντινὴν Τραγωδίαν» καὶ τὴν «Νόραν».

Καὶ τὸ Δημοτικὸν θέατρον; Τί γίνεται; Κατελήφθη ἐξ ἐφόδου ὑπὸ...προσφύγων, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις ἐφθασε καὶ μέχρι τῆς προτομῆς τοῦ ἀτυχοῦς μουσοουργοῦ μας, τοῦ ἀοιδίμου Σπ. Σαμάρα, εἰς τὸν πρὸ τοῦ θεάτρου δημοτικὸν κήπον. Καὶ ἡ προτομή, ἀφ' οὗ εἶχε μουντζουρωθῆ μετὰ κάθε εἶδους ἀκαθαρσίαν, ἐθεάθη πρὸ ἡμερῶν ὑπὸ τοὺς ἀπλότους γέλωτας τῶν παρισταμένων... μετὰ φέσι.

Ο ΒΥΛΛΙΟΣ.

ΑΠΟ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Οἱ Γάλλοι ἱατροὶ Ρεμόν καὶ Ρουζὸ ἀνεκρίνοσαν εἰς τὴν Ἱατρικὴν εἰταιρίαν τῶν Παρισίων, ὅτι ἐξετάσαντες τὸ αἷμα 188 ἀτόμων, παρετήρησαν, ὅτι ὅσο περισσότερον σάχαρον ἐνυπάρχει εἰς τὸ αἷμα, τόσο ὀλιγότερον εἶναι τὸ οὐρικόζον δέξυ. Κατὰ συνέπειαν θὰ κινησθῆ ἐπιτόκον νὰ καταπολεμηθῆ ἐπιποφελῶς ἡ οὐρική ἀρθρίτις δι' ἐνδοφλεβίων ἐνεσεων σακχαροῦδος ὀρου.

—Ὁ Ἀγγλος ἱατρός Μάξ Γκόβερν, ἐπιχειρήσας ταξείδιον μουσικὸν εἰς Θιβέτ, τὴν κοίτην τῆς θεησεΐας τῶν Ἰνδῶν, καθήρθεω μετρημοφισμένως νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς πρωτευούσης Λάσας. Οἱ ξενόφοβοι Θιβητικοὶ ἐζήτησαν νὰ θανατωθῆ ἀμέσως ὁ τολμηρὸς ξένος. Ἄλλ' εὐτυχῶς ὁ Πατριάρχης τοῦ Βουδισμού Δαλάι Λάμμας ἐφάνη ἐπιεικῆς καὶ τὸν ἔλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν του. Ἦδη ὁ Μάξ Γκόβερν ὑπόσχεται ὅτι μετὰ ἑξ ἡμερῶν θ' ἀποστείλῃ εἰς Εὐρώπην τὰς ἐντυπώσεις του περὶ τῶν μυστηριωδῶν ἱστορικῶν καὶ πολεμικῶν θησαυρῶν τοῦ Θιβέτ.

—Εἰς ἀνασκαφὰς γενομένας ἐν τῇ πόλει Χολμεγκαρδμὸς τῆς Δανίας ἀπεκαλύφθησαν τὰ εἶρηια πόλεως ἡλικίας τοῦλάχιστον 7 χιλ. ἐτῶν. Ἀνεκαλύφθησαν πλείστα ἐργαλεῖα λίθινα καὶ τινα ὅπλα ἐπίσης ἐκ σκληροῦ λίθου, ὡς καὶ κτενεὲς ὁστὲναι τῶν μαλλίων καλλιτεχνικώταται.

—Κατὰ τὰς ἐν Κνωσῶ ἀνασκαφὰς ἀνευρέθησαν διάφοροι τοιχογραφίαι καὶ ἄλλα ἀντιζείμενα μεγίστης ἀξίας.

—'Ήξαντο άνασκαφαίεν Δελφοίς επί τριών σημείων εις τὸ τέμενος τοῦ Ἀπόλλωνος.

—Εἰς τὴν παρολίαν τῆς Κυπαρισσίας άνευρέθη τεῖχος άρχαῖον, τὸ ὁποῖον άνήκει, ὡς ὑποτίθεται, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος.

—Αἱ άνασκαφαὶ πρὸς άνεύρεσιν τῶν θησαυρῶν τοῦ Ἀλλ' Πασσά έπερατώθησαν καὶ έφερον εἰς φῶς λουτρά Ρωμαϊκῆς έποχῆς. Αἱ άνασκαφαὶ δὲ συνεχισθοῦν εἰς άλλο σημείον, άλλ' άνευ έλπίδος άνευρέσεως.

ΤΕΧΝΗ

—'Εν Βερολίῳ διδάσκειται από τινος τὸ δραματικὸν έργον «Συζήτησις», έν ᾧ έκτυλίσσειται ἡ μεγάλη σύγκρουσις ἡ ὁποία έθεσεν άντιμετώπος τὸν γηραιὸν χαγγελλάριον Βίσμαρκ καὶ τὸν νεαρὸν τότε αὐτοκράτορα Γουλιέλμον Β'. Τὸ έργον χειροκροτεῖται φρενιτωδῶς, ἰδίως διὰ τὴν τέχνην καὶ τὴν ομοίωτητά τοῦ ὑποδυομένου τὸν Γουλιέλμον ἠθοποιοῦ.

—'Ο Ρωμαϊκὸς τύπος διεμαρτυρήθη εναντίον τῆς άποφάσεως μιᾶς Ἑλληνοτουρκικῆς Ἐταιρείας πρὸς κληματογράφειν τῶν τραγοιδιῶν τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ Αἰσχύλου καὶ Σοφοκλέους, ἢν χαρακτηρίζει ὡς άνάρμοστον καὶ άκαιρον.

—'Ο Ἄγγλος γελιογράφος Μᾶξ Μπίρμπομ εἰς έκθεσιν, ἢν ὀργάνωσεν εν Λονδίῳ, σατυρίζει τὸσον πικρῶς τὸν πρίγκιπα τῆς Οὐαλίας, τὸν άποθανόντα βασιλέα Ἐδουάρδον Ζ', καὶ τὸν λόρδον Λάσσελ, ὡςτε ὅλος ὁ τύπος τὸν άποκαλεῖ άκαλαισθητὸν καὶ χυδαῖον καὶ ζητεῖ τὴν άπαίρεσιν τῶν ὑπὸ κατηγορίαν γελιογραφιῶν. Ἀπηγορεύθη ἤδη ἡ φωτογράφησις τῶν σκίτσων τούτων.

—Οἱ Ἰρλανδοὶ έπαναστάται Σίν Φάινερς πρότινων ἡμερῶν κατέστρεψαν μὲ δυναμίτιδα ἓνα ὀβελίσκον ἴψους 50 μέτρων, ἠψωθέντα εἰς τὸ Ντερέκιν τῷ 1736 εἰς μνήμην τῆς Νίκης, ἢν ἤρε τῷ 1690 διεμαρτυρούμενος Βασιλεὺς Γουλιέλμος ὁ Γ' κατὰ τοῦ καθολικοῦ Ἰακώβου τοῦ Β', ὅστις διεξέδιδε τὸν θρόνον τοῦ.

—Φίλος τις τοῦ θεατροῦ εν Λονδίῳ, ἔδωκεν εἰς λαϊκὸν τι θέατρον τῆς πόλεως τὸ ὁποῖον διδάσκει άποκλειστικῶς έργα τοῦ Σαικσπῆρα, 2 έκαστομ. φράγκων, ἵνα ὁ κόσμος δύναται νὰ παρακολουθῆ σχεδὸν δωρεάν.

—Ἐτερος φίλος τοῦ θεατροῦ ὁ κ. Γρηλιν, έπειδὴ έκλονίζετο ρεαλιστικὸν τι έργον διδασκόμενον από τῆς σκηνῆς τοῦ θεατροῦ Ντροῦ Λέν, κατὰ τὴν τελευταίαν παράστασιν ὠρθώθη καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι έπειδὴ ὁ λαὸς πρέπει νὰ παρακολουθῆσῃ τοιοῦτον ὠραῖον έργον, προσφέρεται νὰ καταβάλῃ τὰ έξοδα 25 παραστάσεων. Τὸ άποτέλεσμα ἦτο τὴν έπομένην τὸ θέατρον νὰ εἶναι κατάμειστον περιέργων διὰ τὴν άξίαν τοῦ έργου.

Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Α

—'Ο ποιητῆς Ντ' Άννουντιο συνδοδεύμενος ὑπὸ 24 γαλλικῶν άεροπλάνων έπρόκειτο ν' άναχωρήσῃ έναερίως εἰς Παρισίους, προσκλήθεις ὅπως παραστῆ εἰς τὰς έορτάς, αἵτινες θὰ έτελοῦντο εν Γαλλίᾳ πρὸς άνάμνησιν τοῦ Γαριβάλδη. Ἐλέγετο μάλιστα ὅτι μετέπειτα θὰ μετέβαινεν εἰς Ἄγκυραν. Ὁ ποιητῆς ὁμως δὲν έπεχείρησε τὸ ταξείδιον.

—Λέγεται ὅτι τὸ φιλολογικὸν βραβεῖον Φλωμπέρ στοῦ Παρίσι ἰδρυθῆ από κάποιον έργοστασίαρχον κορδελῶν καὶ συνάμα λογογράφον τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, ὅστις τὸ ἴδρουσε μὲ τὴν έλπίδα ν' άπονεμηθῆ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον.

—'Ο διαπρεπῆς άμερικανὸς συγγραφεὺς ἱστοριῶν διὰ μικρὰ παιδιὰ Σάντιμποργκ έξέδωκε τελευταίως, τὰ «παραμύθια τῆς Ρουταμπάκα», εν οἷς ἡ φαντασιοπληξία συνδυάζεται πρὸς τὴν πραγματικότητα τῆς Ἀμερικανικῆς ζωῆς.

—'Ο Γάλλος συγγραφεὺς Πιέρ Λοτι άπεβίωσεν εἰς ἠλικίαν 76 ἐτῶν εν Χένταϊγ. Ὅλαι αἱ έφημερίδες άπερρώνουν μακρὰς νεκρολογίας διὰ τὸν έξογον μυθιστοριογράφον. Ὁ «Μικρὸς Παρισινὸς» γράφει: «Ἦτο μέγας, ἦτο εἰς τῶν μεγίστων συγγραφέων Γάλλων συγγραφεὺς καὶ βεβαίως ὁ «πρωτοτυπότερος». Ὁ Γάλλος ὑπουργὸς τῆς παιδείας άπηθύνη στυλιτυτήριον τηλεγράφημα πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ άποθανόντος.

—'Εν τῷ Συλλόγῳ «Παρνασσῶ» άνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ εισηγητοῦ κ. Μενάρδου ἡ κρίσις τοῦ Β' Καλοκαιρινικοῦ Δραματικοῦ Διαγωνισματος. Ἐβραβεύθη ὁ κ. Βαλαμαίικης καὶ έπηνέθη ὁ κ. Σ. Σκίτης.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

—'Ο Βεζούβιος εὐρίσκειται πάλιν εν έκρήξει. Πολυκίριθμοι κρατήρες ἠνοίχθησαν επί τῶν πλευρῶν του, ἔξ ὧν έκχύνεται πυρίνη λάβα.

—Εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων ὑπάρχουν τρεῖς αντίπρόσωποι τοῦ ὠραίου φύλου, ἡ λαΐδη Ἄστορ ἡ κυρία Οὐέντρινγκι καὶ ἡ τελευταία ἡ κ. Χίλτον Φίλιπον τέως θελακωτάτη ἠθοποιὸς τοῦ άγγλικοῦ θεατροῦ.

—Ἰδρυθῆ εν Λονδίῳ νέος σύνδεσμος, τῶν 3 Κ(Κίμπο Κίφτ Κιντρέντ =Σύντροφος τῆς μεγάληςδυνάμεως), μὲ διακλαδώσεις εἰς πολλὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, τοῦ ὁποῖου τὰ μέλη έκπροσωποῦντα τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τέχνας, δὲν άνήκουν εἰς πολιτικά κόμματα καὶ εργάζεται ὑπὲρ τῆς κινήσεως διὰ τὸν άγῶνα τῆς ζωῆς, διὰ τὴν εργασίαν καὶ τὴν παγκόσμιον εἰρήνην. Μεταξὺ τῶν μελῶν του καταλέγονται καὶ οἱ Οὐάλς, Μαίτερλιγκ, Τόμσον, Μαρκόνι, Ἐρσλὲτ καὶ άλλοι διάσημοι ἐπιστήμονες καὶ καλλιτέχνας.

—Εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Βουλὴν ὑπεβλήθη νομοσχέδιον, δι' οὗ οἱ ένοικιασταὶ οἰκιῶν καὶ καταστημάτων προστατεύονται κατὰ πάσης ἀδείσεως τοῦ ένοικίου μέχρις 24 Ἰουνίου 1925.

—Ἡ καπινοπαραγωγή τῆς Ἀβνάας κατεστράφη σχεδὸν ὀλόκληρος από τρομακτικὰς βροχάς.

—Ἐγένετο άποδεκτῆ εν Γαλλίᾳ ἡ δωρεὰ τῆς άποθανούσης αὐτοκρατειρας Εὐγενίας, ἔξ 100 χιλ. φράγκων, ὑπὲρ έπανορθώσεως τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τῶν Ρέιμς.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ

—'Εν τῷ καθεδρικοῦ ναῶ Οὐσσεδένσεν τῆς Πετροπόλεως άνεκαλύφθη ὀρθὸς στραταρχικῆ, έντετειχισμένη εἰς στύλον καὶ άποτελουμένη από 4 λίτρας χρυσοῦ καὶ 100 μεγάλους ἀδάμαντας, άξίας 4 έκαστομ. χρυσῶν ὀουβλίων. Πρόκειται περὶ τῆς στραταρ. ὀρθίδου τοῦ Νικολάου Νικολάιεβιτς, δωρηθείσης αὐτῷ τῷ 1878 ὑπὸ τοῦ άδελφοῦ του Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου Β'.

—Ἀπεδείχθη ὅτι, διὰ νὰ εἶναι κανεὶς ὑγιής, πρέπει ν' άποδίδῃ δι' ὅλων τῶν πόρων τοῦ σώματος τὰ πέντε ὄγδοα τῶν ὄσων εἰσάγει εἰς τὸν ὀργανισμόν. Τὸ σῶμα τοῦ ανθρώπου ἔχει περὶ τὰ 2 δισεκατομύρια πόρων.

—Εἰς τὴν Ν. Ὑόρκην ἡ χορευτρία μις Λέναν Β. κατορθοῖ νὰ έκτελῆ ὀλόκληρον χορὸν εἰς κύλινδρον γραφομηχανῆς.

—Ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ ἠλελυθῆ μαργαρίτης 102 κόκκων. Ὁ γίγας αὐτός, εἰς σχῆμα διπλοῦ κομβίου, έξετιμήθη αντί 850 χιλ. φράγκων, ὑπερτερεῖ δ' εἰς μαρμαρυγὴν τὸν περιήρημον «Ἀστέρη τῆς Ἐσπερίας», ὅστις ζυγίζει 101 κόκκους καὶ έπωλήθη αντί 700 χ. φρ. Τὸ ἕκδορ διαστάσεων άνήκει μέχρι τοῦδε εἰς μαργαρίτην 150 κόκκων, ὅστις περιλαμβάνεται εἰς τὸ περιδέραιον Ἰνδοῦ ἡγεμόνος.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Ἄντιπρόσωποι - Παραγωγοὶ

τοῦ «ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ»

Διὰ τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὸ Ἐξωτερικόν.

Ὅροι Μίαν συμφέροντες.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Οὐδέμια άπόδειξις εἰσπράξεως ἔχει ἰσχὺν ἂν δὲν φέρῃ τὴν ὑπογραφήν τοῦ Ἰδρυτοῦ — Ἰδιοκτῆτον κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ πρὸς ὃν δέον νὰ άπευθύνονται ἅπασαι αἱ έπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικά έμβάσματα.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ

Ἑλληνικὸν μυθιστόρημα εἰς δύο αὐτοτελεῆ μέρη

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΜΕΣΘΕΝΕΥΣ

[Συνέχεια εκ τοῦ τροηγομένου].

— Καὶ δὲν τὰ λέτε ἔδῳ; Καὶ δὲ γελᾶτε ὄσο θέλετε; εἶπε κάπως πειραγμένη ἡ Σμαρῶ. Ἄν ἔχετε μάλιστα καὶ τίποτα μυστικά, ἐγὼ φεύγω σάν άποφάμε. Σᾶς άφίνω τὰ φρούτα καὶ μιὰ μποτίλια άκόμη γεμάτη γιὰ πρώτη καὶ γιὰ τελευταία φορὰ καὶ πέστε τα ἴσα μὲ τὸ προῖ.

— Ἐγὼ νάχω από σένα μυστικά, ποῦ νὰ τὰ ξέρῃ μονάχα ὁ δάσκαλος! Πῶς σοῦ πέρασε μιὰ τέτοια ἰδέα; Αἱ! ἂν θέλω νὰ τοῦ πῶ καὶ καμμιά μου τρέλλα, ποῦ καμαστὰ τόσα ταξείδια μου καὶ μὲ τόσο λογίων κόσμο ποῦ γνώρισα, μούτρα από κείνες, ποῦ δὲ λέγονται σὲ γυναῖκα σάν καὶ σένα, δὲν τοῦ τῆς λέω στὸν περίπατό μας; Νά, ἔτσι μούρθε! Νὰ καθήσουμε στοῦ τραπέζι, ποῦ πρωτογνωριστήκαμε, νὰ θυμηθοῦμε, πῶς πρωτοήρθε καὶ πῶς πρωτομιλήσαμε, τραβώντας ἐγὼ τὸ ναργιλέ μου καὶ πίνοντας ἐκείνος τὸν καφέ του, γιὰτι μαστίχα, βλέπεις, δὲ βάζει στοῦ στόμα του, κ' ὕστερα ν' άνεβοῦμε στοῦ πατάρι, νὰ τσιμπήσωμε ὅ,τι ὅ,τι καὶ νὰ ξαναθυμηθοῦμε πάλι τῆς κουβέντες, ποῦ κάναμε! Καὶ αὐτὸ πάλι γιὰ πρώτη καὶ γιὰ τελευταία φορὰ, ἡ μήπως νομίζεις πῶς κάθε τρεῖς καὶ λίγο θὰ κουτσοπίνουμε στοῦ πατάρι;

— Δὲ λέω αὐτὸ. Μὰ ὁ ἄνθρωπος λίγο λίγο συνηθίζει μερικά πράγματα, ποῦ βλέπουν καὶ τὴν ὑγεία του καὶ τὴν ὑπόληψί του.

— Αἱ; Εἶκοσι χρόνια ξενιτεμένος δὲν ἔβλαψα τὴν ὑγεία μου καὶ τὴν ὑπόληψί μου, καὶ θὰ τὰ χάσω τώρα, στοῦ ψωρόνησό σου;

— Δίκη ἔχεις, μὰ στοῦ περιορισμένο μέρος, ἔτσι μούλεγε μιὰ μέρα, ποῦ δὲν ἔχει κανεὶς τί νὰ σκεφθῆ καὶ τί νὰ κινή χαλαίει τὸ χαρακτήρα του, ὄχι στοῦν μεγάλο κόσμο.

— Τέλος πάντων, εἶπαμε—λέει κάπως άποφασιστικά ὁ Μηνᾶς—άπόψε μὴ μᾶς περιμένῃς καὶ βγήκε καὶ τράβηξε κάπως βιαστικῶς στοῦ γραφεῖό του.

* *

— Τί ὠραῖος, τί ἦσυχος, καὶ τί γλιαρὸς ἠμπορεῖ νὰ εἶπῃ τις καιρὸς, εἶναι ὁ σημερινὸς ὡς τόσον, εἶπεν ὁ Ἱερώνυμος πρὸς τὸν Μηνᾶ. Μόνον ὀλίγην ὕγρασιαν παρατηρῶ. Τὰ τραπέζια τῶν καταστημάτων μοὶ εἰφαίνοντο ὡς βεβρωμένα.

— Αἱ! καὶ καλά, δὲ χαϊδεύεις τὰ δοῦχά σου νὰ ἰδῆ; τὴ σοροκάδα ὀλοζώντανη ποῦχεται; Στὰ νεῦρα δὲ σοῦ χτύπησε άκόμη;

— Ὅμολογῶ, ὄχι άκόμη.

— Θὰ σοῦ χτυπήσῃ, μὴ βιάζεσαι. Καὶ παρατηρῶν τὸν ὀρίζοντα..... Δυνατὴ σοροκάδα σοῦτυχε στοῦ νησί μας;

— Ὅμολογῶ, ὄχι.

— Αἱ! θὰ τὴν δῆς άπόψε. Σὲ καμμιά ὠρα θὰ πρωτοφυσήξῃ ἓνα ἀεράκι καὶ ὕστερα από λίγο θὰ ἰδῆς βαθιὰ στοῦ πέλαγος, γιὰτι ἐμεῖς τοῦ στέλνομαί από δῶ τὸν άνεμο, δὲ μᾶς τὸν στέλνει ἐκεῖνο, θὰ ἰδῆς κάτι θεόρατα κύματα άφρισμένα. Από τώρα άρχισε τὸ μικρὸ τὸ φύσημα καὶ τὸ ἔλαφρὸ μπρουσκάρισμα τῆς θαλάσσης. Αὐτὰ τὰ καμώματά της τὰ λένε δόλια, ἐκεῖνοι ποῦ δὲν ξέρουνε από θάλασσα, αὐτὴ ὁμως εἰδοποιεῖ σάν νὰ λέῃ: ἔχετε τὸ νοῦ σας καὶ άγρίεψα.

Καὶ πράγματι μόλις εἶχε περάσει μιὰ ὠρα, ποῦ ἐγύρισαν από τὸν μικρὸ τους περίπατο καὶ κάθισαν εἰς τὸ τραπέζι τοῦ Θανάση, καὶ άρχισε νὰ φυσήῃ δυνατὸς άνεμος. Τὸ μαγαζὶ ὁμως εἶχε κατασκευασθῆ κατὰ τέτοιον τρόπον ὡστε, εἶχε τὴν πλάτη του γυρισμένη κατὰ τὸ μέρος ποῦ φυσοῦσε ἡ σοροκάδα. Καὶ ὅταν πάλι ἐμάνιαζε τὸ μαίστράλι τοῦ πελάγου, ἔκλιναν τῆς πόρτες καὶ τὰ παραθύρια, ποῦ ἦταν κατὰ τὴ θάλασσα, άνοιγαν τὴν πίσω πόρτα καὶ ἔβαιναν τραπέζια στοῦ ἀπάγγειο. Αὐτὰ έννοεῖται ἐγίνοντο, ὅταν ἦτο άκόμη καιρὸς γιὰ τὰ κάθονται οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸ ὑπαίθριον καὶ ὄχι στριμωγμένοι καὶ κατάκλειστοι στοῦ μαγαζι, καταμεσῆς τοῦ ὁποῖου ὑπήρχε, ἓνα τετράγωνο κατασκευάσμα σάν βομὸς, ποῦ άναβαν κλαριά καὶ καμάρωναν τὸν καπνὸ, ποῦ ἔβγαίνε από μιὰ τρύπα τῆς στέγης.

Ἄμα κάθισαν ἦρθε ὁ ναργιλὲς καὶ ὁ καφές.

— Τώρα ἄς φυσήξῃ ὄσο θέλει, εἶπεν ὁ Μηνᾶς.... Καὶ τὰ καπέλα μας καὶ τὰ μαλλιά μας θὰ βρίσκονται στὴ θέσι τους. Καὶ ἐτρόβηξε τὴν πρώτη δουφιζιά.

— Πῶς τὸν εὐρίσκετε σήμερα;

— Αἱ! καλοῦτσικος..... Δὲν τὸν ἔχει παραπατημένα κατὰ πῶς συνηθίζει.

— Αὐτὸ τὸ πατῶ, εἰς τὴν σημασίαν τοῦ πιέζω, ὅπως μοὶ ἔλεγεν ἡ Πελαγία, ἡ Ἀθηναία γιὰτι της θὰ τὸ ἔλεγε σκατσῶς.

— Ὅστε σὲ μαθαίνει καὶ Ἀθηναίικα;

— Βεβαίως, μοὶ ἀπήγγειλε καὶ εν ἐμμετρον παραμῦθι θαναμάσιον, τῆς γιὰτις της καὶ αὐτὸ.

— Αἱ! λοιπὸν ἀφοῦ θυμηθῆκες τὴν Πελαγία, ἄς ποῦμε κάτι χέρι χέρι καὶ γι' αὐτήν. Καλλίτερα ἔδῳ γιὰ νὰ πᾶμε ξαλαφρωμένοι από έννοιες στοῦ πατάρι καὶ νὰ ποῦμε ὅ,τι διασκευαστικὸ θυμᾶται ὁ καθένας μας.

— Ναι, ἀλλά, ὀλίγον νὰ πῶμεν, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

— Ἀκόμη δὲν άρχήσαμεν δά!... Λοιπὸν τὸ δίχως ἄλλο, δάσκαλε, κάτι τι ἔξαιρετικὸν ἔχει αὐτὴ ἡ θεσί! Δὲν ξέρεις τί κέρι ἔχω σήμερα.

— Ἀλλά καὶ ἐγὼ αισθάνομαι ἔξαιρετικὴν εὐθυμία. Ἦθελα δὲ νὰ ὀμολογήσωμεν ὅτι περνοῦμεν στιγμὰς εὐτυχίας, ἀλλὰ ένθυμοῦμαι πάλιν τὴν συμβουλήν τῆς γιὰτις τῆς Πελαγίας: «μὴ λὲς μεγάλο λόγο».

— Μὰ μὲ παρασκοτίσατε μ' αὐτὴ τὴ γιὰτι σου καὶ ἡ προκομμένη ἡ μαθητριά σου!... Λοιπὸν βάζω τὸ ζήτημά μας στὴ μέση ἀπλᾶ καὶ τσικουράτα! «Τί θ' άπογίνῃ ἡ Πελαγία;» Τὴν ξέρεις καὶ μᾶς ξέρεις καὶ ὄλους. Θέλω ἴσα καὶ καθαρά τὴ γνώμη σου..... Λοιπὸν! μιὰ μέρα θὰ παντρευτῆ ποῦ θὰ παντρευτῆ ἡ Πελαγία, ναι ἢ ὄχι;

— Βεβαίως ναι!... Ὅρεῖλω ὁμως νὰ ὑποδείξω τὰς

ἔξις ἐπιφυλάξεις τῆς ἰδίας Πελαγίας, αἱ ὁποῖα μοῦ φαίνεται ὅτι πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν.

— Σὺς ἀκούω!

— Δηλαδή μίαν ἡμέραν, ὅτε, κ' τόλιν σχετικῶς τινος θέματος ἐκ τῆς μυθολογίας, ἦλθε τὸ ζήτημα τοῦ γάμου, ἤκουσα νὰ μὴ ἀναπτύξῃ τὴν γνώμην τῆς, ἢ ὁποῖα ὁμολογῶ μοι ἔκαμιν ἐντύπωσιν. Μοι εἶπε δηλαδή, ὅτι θὰ ἀγαπήσῃ μόνον τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον ἠμπορεῖ καὶ νὰ λάβῃ σύζυγον καὶ ὅτι δὲν θὰ λάβῃ ποτὲ τοιοῦτον, τὸν ὁποῖον δὲν ἐγκρίνει ὁ νοῦός τῆς. Ἄλλως, καὶ αὐτὸ τὸ εἶπε με ὕφος σοβαρότατον, προτιμᾷ νὰ μείνῃ ἄγαμος.

— Καλὰ καὶ εὐχάριστα εἶναι αὐτὰ, ποῦ δείχνουν κοντὰ ὅτ' ἄλλα καὶ τὴν πεποιθῆσι ποῦγαι σὲ μένα, ἀλλὰ γιὰ νὰ εἶμαι εὐλικρινής, θὰ προτιμοῦσα, δάσκαλε μου, τέτοιες κουβέντες νὰ μὴ γίνωνται στὰ μαθήματά σας.

— Ὅχι δά! Λιαιματύρομα. Τί ἐνομίσατε, ὅτι ἐξεκίνησα καὶ ἐπῆγα με ὀρισμένον πρόγραμμα... «σήμερον θὰ ἀναλύσωμεν τὰ τοῦ γάμου...» Κύριε, ἐλέησον!... Ἐξαφνα παρουσιάσθη τὸ παρεμπόδιον αὐτὸ ζήτημα, διὰ τὸ ὁποῖον εὐθύς ἐξέφρασε τὴν ἀπὸ πολλοῦ ἐτοιμὴν καὶ προμελετημένην, ὡς φαίνεται, γνώμην τῆς.

— Ἔτσι ποῦ τὰ λὲς δίκην ἔχεις. Ἄλλὰ θὰ ἤθελα νὰ μάθω τί σκέπτεται, ὅταν θὰ τὴν ἐρωτοῦσα ἐγώ... Τί τὰ θέλωμε ὁμῶς αὐτά, ἄς ἐλθῶμε ὅτ' ἀπράγματα!... Ἡ ἀδελφή μου, ποῦ ἔχει τὴν ἡλικίαν μου, ἂν θέλῃ ὁ Θεὸς θὰ γεροκομήσῃ ἐμένα καὶ ἐγὼ αὐτήν. Ὁ ἀρραβωνιαστικῶς τῆς ἐχάθηκε. Καλὴ ψυχὴ μας τὸ λοιπόν!

— Μὰ δὲν ἐνοοῦ ποτὲ διατί, νέος ἄνθρωπος, διαρκῶς συλογίζεσθε τὸν θάνατον.

— Ὁ ἀδελφός μου ὁ Λεωνίδας, ποῦ εἶναι καὶ γιὰ τρὸς καὶ ἦταν καὶ πιδ γερὸς καὶ πιδ περιποιημένος ἀπὸ μένα νέος δὲν ἐπαθε; Ἐσὺ ποῦ ζητάεις τὴν κληρονομίαν τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ μυαλοῦ τῶν ἀνθρώπων δὲν ἐσκέφθηκες καὶ γιὰ τὴν γνωριμία, ποῦ μπορεῖ νὰ ἐξῆ ἢ ὅτ' ἄτσα του με τὸ Χάρο;... Λοιπόν, πὲς πῶς ἦρθε ἡ ὥρα μου! Ποιὸς ἔχει τὸ δυνατὸ ἐκεῖνο χέρι γιὰ νὰ κουμαντάρῃ καὶ τὸ βιὸς τὸ δικό του καὶ τὴν τύχην τῶν ἄλλων, Ὁ μπάμπας τῆς Πελαγίας, ποῦ εἶναι ἓνα νεροκολόκοντο; ἢ ἡ σιώρα Βιολέττα, —τὸν ἀδελφὸ μου τὸν ἐξέγραψα ἀπὸ τοὺς ζωντανούς— ἢ ὁ κατσιακομάλλης ὁ Αὐγουστῆς, ἢ ὁ κουκοσκιάχτης ὁ ἀνεψιός μου ὁ Τάσος ἢ ὁ μαχαιρᾶς ὁ Στάθης; ἐξὸν ἂν προτιμᾷς ν' ἀφήσω ἐπίτροπο ὅστιν περιουσία μου καὶ κηδεμόνα τῆς Πελαγίας τὸν Πετροκάβουρα!

— Χά! χά! χά!... μὰ πῶς τὰ λέγετε ὡς τόσον!

— Μὰς ἐφυγε, βλέπεις καὶ ὁ Τζοβάννης!... Λοιπόν ἄς ἀφήσωμε τὰστέα. Ὅ,τι γίνῃ, πρέπει νὰ γίνῃ γρήγορα. Πρέπει νὰ πάρῃ ἄντρα, ποῦ νὰ ἔξῃ εὐγενικῶς ψυχὴ καὶ δυνατὸ χέρι.

— Εἶμαι συμφωνότατος!

— Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ πρέπει νὰ τῆς δώσωμε καὶ φαμίλια, ποῦ δὲν ἔχει!

— Βεβαίως.

— Δὲν σοῦ κρύβω ὁμῶς, πῶς σὰν νὰ ἦταν κόρη μου αἰσθάνομαι μιὰ λύπη βαθεῖα κ' ἓναν πόνο ἀπίστευτο, πῶς ἓνα τέτοιο πλάσμα θὰ τὸ παραδώσω σὲ ἄντρα νὰ τὸ στραπατσάρῃ...

— Ἄλλ' αὐτὸ τὸ ζήτημα τὸ ἐξουδετερώνει ὁ ἔρωσ...

Ὁ Μηνᾶς χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς αὐτὸ, ποῦ εἶπε ὁ Ἱερώνυμος ἐξακολουθεῖ.

—...Μοῦ φαίνεται πῶς θὰ ξιναπαντρευτῇ ἢ κόρη ποῦ ἀγάπησα, ἢ μάννα τῆς, ὅτι θὰ χλωμιάνῃ, ὅτι θὰ ἀρρωστήσῃ, ὅτι θὰ πεθάνῃ κ' αὐτὴ... ὄλο αὐτὰ τριγυρίζουν ὅτ' ἔγω μου. Τί νὰ γίνῃ ὁμῶς;... Ἄ!... ἄρχισε πάλι ὁ ναργιλὲς νὰ μοῦ κἀνῃ τὰ σκέρσα του, δὲν τὸν ἀλλάζω ὁμῶς, δὲν κόβω σήμερον τὴν κουβέντα μου γιὰ τίποτις... Λοιπὸν τὸ νησί μας τὸ ξέρεις... Βλέπεις νὰ εἶναι ἐδῶ μέσα κανένας νὰ τῆς ἀξίξῃ;

— Ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ!

— Μὰς μένει λοιπὸν κα' ἂ τὴ γνώμην μου, ἢ Σύρα, ἢ Ἀλεξάντρα καὶ ἢ Ἀθήνα... Τὰ ἄλλα μέρη ποῦ εἶδα δὲ μοῦ κἀνουν! Στὴ Σύρα εἶναι καλοὶ, γλυκομίλητοι καὶ ἀγαπησιάρηδες, ἄνθρωποι τῆς δουλιᾶς, ἀλλὰ πολὺ τῆς δουλιᾶς. Τοὺς ἐκτιμῶ πολὺ, ἐγὼ ὁμῶς. Σοῦ περὶ ποτὲς ἢ ἰδέα, πῶς ἢ Πελαγία ἄμα θὰ παντρευτῇ μπορεῖ νὰ διασκεδάξῃ με τὴν τράπουλιν ὅστιν τσέπη; Ἐχει, δὲ σοῦ λέω, καὶ ἀρχοντονοικοκυράδες ἢ Σύρα καὶ ὄχι σὰν κ' αὐτὲς, ποῦ κουβεντιάζουν αἰῶνια γιὰ τὸν ἄσπρο καὶ τὸ σκοῦρο φρικασέ. Νοικοκυράδες, ποῦ ξέρουν καὶ κρατοῦν σαλόνη γ' αὐτὸ θὰ ἤθελα ν' ἰδέω καὶ γιὰ κάμποσο καιρὸ, ποῦ ἔχω πολλὰ καὶ καλὰ γνωριμίες. Στὴν Ἀλεξάνδρα, εἶναι καὶ καὶ ἔμποροι, μὰ ἢ κοινωνικὴ ζωὴ εἶναι πιδ μεγάλη καὶ σημαντικὴ, με τὰ θέατρα καὶ με τὰ τόσα ἀξιοπεριέργα, ποῦ ἔχει νὰ ἰδῇ ἓνας πολιτισμένος ἄνθρωπος· φοβᾶμαι ὁμῶς τὴν ἀρρώστια τοῦ νεροῦ καὶ με πιστεύεις, καὶ μὲνε Ἱερώνυμε; φοβᾶμαι κ' ὄλας ποῦ θὰ μοῦ μαυρίσῃ... Μὰς μένει λοιπὸν ἢ Ἀθήνα. Ἐκεῖ ἔχει καὶ θέατρα καὶ χοροὺς καὶ κοινωνία ἀνεπτυγμένη...

— Βεβαίως! εἶναι πολλῶν εἰδῶν, ἄνθρωποι τέλειοι εἰς τὸν κόσμον τῶν ἐπαγγελματίων τῶν ἐκεῖ καὶ ἐπιστήμονες καὶ πολιτενταὶ καὶ καλλιτέχναι. Εἰς τὰς Ἀθήνας, πλὴν τῶν θεάτρων, ὑπάρχουν καὶ μουσεῖα...

— Καὶ βιβλιοθήκαις.

— Μὰ πονηρεῦσεθε, κύριε Μηνᾶ!

— Σοῦ χωράτεψα, ἐγὼ δὲ λέω τίποτις με σκοπὸ. Στὴν Ἀθήνα ὁμῶς χρειάζεται προσοχὴ, μήπως γυρεῖντας τὸν καλὸ πέσωμε ὅτ' ὀλο βαγαλόντε, γιὰτὶ ἄμα ἰδοῦν κορίτοι ὀμμορφο καὶ με καλὴ ἀνατροφή, ποῦ καταγίνεται κ' ὄλας ὀλοένα νὰ μαθαίνῃ καὶ ἀκόμη, καὶ μυριστοῦν πῶς ἔχει καὶ παράδες, θὰ προσπαθήσουν με κάθε τρόπο νὰ τὴν πλησιάσουν βάζοντας τὸν ἓνα καὶ τὸν ἄλλο ἀπὸ τοὺς γνωστούς μας. Γιὰτὶ βέβαια δὲ θὰ κάνωμε τόσους κόπους ὅσο νὰ περάσωμε τὸ καράβι μας ἀπ' τὴ μιὰ ξέρα καὶ τὴν ἄλλη, γιὰ νὰ μποῦμε ὅτ' ὀλο λιμάνι τοῦ Πειραιᾶ καὶ νὰ τὸ τρακάρωμε ὅτ' ὀλο Τραπεζί, κατὰ πῶς λένε τὴν ξέρα τοῦ λιμανιοῦ. Ὅπως νὰ εἶναι ὁμῶς, ἐκεῖ μποροῦμε νὰ βροῦμε ἄνθρωπο, ἂν δὲ μὰς βρῇ αὐτὸς καὶ ἂν δὲν μὰς τὸν φέρῃ ἢ Τύχη. Ἐγὼ, τὰ οικονομικά μου καὶ γιὰ τὴ ζῆση μου καὶ γιὰ τὸ θάνατό μου τὰ ἔχω τακτοποιήσει. (Ἀκολουθεῖ).

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Τεύχος 7 (31)—Ἄρθρον: Ἐγὼ ἀπ' τὴν Ἀκαδημία— Σελίς 107—Στήλῃ 1—Στίχος 12, ἀνάγνωθι ἀντὶ γιὰ τὴν ἀδιαφορία μου· γιὰ τὴν ἀδιαφορία μου καὶ συμπλήρωσε κατόπιν τοῦ παροράματος· διὰ τὴν ὁποίαν περισσώτερον διακρίνονται οἱ τυπογράφοι. Φ. Χ.

ΑΔΟΛΦΟΥ ΜΕΡΚΕΛ

Τακτικού καθηγητοῦ τοῦ Δικαίου ἐν Στρασβούργῳ.

ΝΟΜΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Μετάφρασις ἐκ τῆς τρίτης ἐκδόσεως.

Ἀντὶ πάσης ἄλλης συστάσεως παρατίθεμεν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ βιβλίου:

§ 1. Τὸ παρὸν σύγγραμμα παρέχει ἐπιτομὴν τῶν κυρίων μερῶν τῆς ἐπιστήμης τοῦ δικαίου ἐξαιρὸν τὰς διηκούσας δι' ὄλου τοῦ δικαίου καὶ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ ἐνότητα βεβαιούσας ἐννοίας.

Σκοπεῖ τοὺς μὲν πρωτοπείρους διευκολῶν νὰ προσοικειώσῃ τῷ δικαίῳ τοὺς δὲ ἐπιστήμονας ἤδη νὰ παρορήσῃ εἰς ἐκγενίκευσιν τῆς ἡμετέρας γνώσεως τοῦ δικαίου καὶ εἰς ἀπλοῦστευσιν τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ.

§ 2. Ἡ διαίρεσις τῶν περιεχομένων τῆς συγγραφῆς ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν διαίρεσιν τῆς ἐπιστήμης τοῦ δικαίου· αὕτη δὲ διακρίνεται εἰς τὴν γενικὴν περὶ δικαίου θεωρίαν καὶ εἰς τὰς εἰδικὰς νομικὰς ἐπιστῆμας δημοσίου, ἰδιωτικοῦ, ποινικοῦ, δικονομικοῦ, ἐκκλησιαστικοῦ, ἐθνοπροσθηνοῦ δικαίου. Αἱ τελευταῖαι ἔχουσιν ὑποκειμενον τὰ εἰρημένα μέρη τοῦ δικαίου ἐν τῇ ἀτομικότητι αὐτῶν, ἢ πρώτη τὸ κοινὸν εἰς τὰ μέρη.

Κατὰ ταῦτα διαιρεῖται καὶ ἡ ἐγκυκλοπαίδεια αὕτη εἰς γενικὸν μέρος περιέχον ἐπιτομὴν τῆς γενικῆς περὶ δικαίου θεωρίας καὶ εἰς εἰδικὴν ἐπιτομὴν τῶν εἰδικῶν τοῦ δημοσίου ἐπιστημῶν.

Σπεύσατε νὰ ἐγγραφήτε συνδρομηταὶ ἀντὶ δραχ. 60.—

Μετὰ τὴν ἐκδοσιν θὰ πωλεῖται δραχμὰς 70.—

ΝΟΜΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΡΚΕΛ

Ἀναγγέλλομεν εὐχαρίστως τὴν ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Τμήματός μας προσεχῆ ἐκδοσιν ἐν μεταφράσει ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ τοῦ περισπουδάστου ἔργου τῆς παγκοσμίου νομικῆς προσωπικότητος ΜΕΡΚΕΛ, ὑπὸ τὸν τίτλον «Νομικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια».

Τὸ ἔργον μετεφράσθη ἐκ τῆς Γερμανικῆς ὑπὸ διαπερποῦς Ἑλληνοσ νομομαθοῦς, ἀντιπροσωπεύσαντος τὴν Ἑλλάδα ἐπανελημμένους ἐπ' ἐσχάτων ἐν Παρισίοις καὶ μόλις ἐπανελθόντος ἐκεῖθεν, ἀναλαβόντος δὲ πάραυτα ἕνισιον λειτουργήμα ἐν τῇ ἐξυπηρετήσῃ τῆς Θεμίδος.

Τὸ ἀνω σύγγραμμα θὰ ἐκδοθῇ τὰ χίαιστα, εἶναι δ' ἀπαραίτητον διὰ πάντας τοὺς νομικοὺς καὶ τοὺς σπουδάζοντας τὰς νομικὰς ἐπιστῆμας.

Ἡ τιμὴ του ὠρέσθη ἀπὸ τοῦδε εἰς δραχ. 70.—διὰ δὲ τοὺς προπληρώνοντας συνδρομητὰς εἰς δραχ. 60.

Ἐγγραφαί: Γραφεῖα «Παντογνώστου»

Η ΝΙΚΗ

Μοναδικὴ ἐν ὅλῃ τῇ Ἀνατολῇ, ἐφάμιλλος πρὸς τὰ τελειότερα εὐρωπαϊκὰ Περιοδικὰ τοῦ εἶδους του.

Διεύθυνσις ὁδὸς Καλλιθέας 34 καὶ Μιλτιάδου 7.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ»,

ΗΡΧΙΣΕΝ ΕΚΤΥΠΟΥΜΕΝΟΝ

Τὸ προαγγελθὲν σύγγραμμα τοῦ κ. ΕΜΜ. Μ. ΧΑΝΔΡΑΚΗ

ΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΑ

ΚΑΙ

ΑΙ ΕΠ' ΑΥΤΩΝ ΠΡΑΞΕΙΣ

Μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου ἔ. ἔ. δεχόμεθα ἐγγραφὰς με ἀμεσον πληρωμὴν τοῦ συγγραμματος ἀντὶ δραχμῶν 30—τριάκοντα.

Μετὰ τὴν ἐκδοσιν θὰ πωλῆται ἀντὶ δραχμῶν 30—πεντήκοντα.

ΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

ΓΡΑΦΕΙΑ «ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ», ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32

ΕΦΘΑΣΑΝ ΤΑ ΨΑΘΑΚΙΑ

Α. ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΑΡΡΗ 43

ΠΡΑΤΗΡΙΑ	}	ΣΤΑΔΙΟΥ 57	}	ΑΘΗΝΑΙ
		ΑΙΟΛΟΥ 166		
		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΔΟΣ 132 ΣΜΥΡΝΗ		

Διὰ τὰ εἶσθε πάντοτε ὑγιεῖς

Πίνετε τὸ βραβευθὲν εἰς ὅλας τὰς Ἐκθέσεις

ΚΟΝΙΑΚ

Σ. ΚΑΙ Η. ΚΑΙ Α. ΜΕΤΑΞΑ

(Προσέξατε πολὺ εἰς τὴν μάρκαν)

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ὅδος Ἀριστείδου 7.—Τηλεφ. 3-53.

Διὰ τοὺς πάσχοντάς

Ὀφθαλμολογικὰ Νοσήματα

Συνιστῶμεν ὑπευθύνως τὴν τελειότεραν

ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν:

ΤΟΥ ΣΠΗΛΙΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ

Ἵφρηγοῦ ὀφθαλμολόγου τῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων.

ΑΘΗΝΑΙ, ὁδὸς Μεγάλου 27

Ἄριθ. Τηλεφώνου: 6-54

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ — Ἰδρυθεῖσα τῷ 1918

Ἔδρα ἐν Ἀθήναις. — Ὑποκαταστήματα ἐν Πειραιεῖ, Πάτραις, Σύμφ. — **ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ** καταβληθὲν Δρ. 10,000,000

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ἀποθεματικά Δρ. 2.087.802.95

Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου: Παντελὴς Τσιτσικλῆς

Σύμβουλοι Διευθυνταί: Δ. Μιαούλης καὶ Ἄν. Σπουργίτης.

Τραπεζικαὶ ἐργασίαι παντὸς εἶδους

Καταθέσεις εἰς Δραχμὰς καὶ Ξένα νομίσματα ὑπὸ τοῦ

εὐνοϊκωτέρου ὅρου.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

ΕΝ ΤΩΙ "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΙ,"

1) Ἐμπορικαί, Τραπεζικαὶ καὶ λοιπαὶ ἀγγελίαι.

Δι' ὀλόκληρον σελίδα ἐφ' ἅπαξ	Δρ. 250.—
» ἡμίσειαν » »	140.—
» $\frac{1}{4}$ » »	80.—
» $\frac{1}{8}$ » »	45.—
» $\frac{1}{16}$ » »	25.—

Διὰ δημοσιεύσεις πλέον τῶν τριῶν γίνεται ἔκπτωσης 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου τιμολογίου.

2) Διάφοροι ἀγγελίαι κλπ.

Διάφοροι δημοσιεύσεις, ὁ στίχος	Δρ. 3.—
Κοινωνικὰ ἐν γένει κατ' ἀποκοπὴν	10.—
Ἀγγελίαι γάμων καὶ βαπτίσεων μὲ ἰδιαίτ. τίτλον »	25.—
Προσφοραὶ καὶ Ζητήσεις ἢ λέξεις	0.30
Βιογραφίαι—Νεκρολογίαι, ὁ στίχος	5.—
Ἀγγελίαι Χορῶν—Κινηματογράφων—Θεάτρων— Συλλόγων, κλπ. ὁ στίχος	2.—

3) Δημοσιεύσεις ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Διὰ τὰς ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ δημοσιεύσεις λόγῳ τῆς ὑφισταμένης συναλλαγματικῆς διαφοράς αἱ τιμαὶ τοῦ παρόντος τιμολογίου διπλασιάζονται.

ΣΗΜ. 1) Πᾶσα καταχώρησις προπληρώνεται.

2) Ἡ καταμέτρησις τοῦ χώρου τῶν δημοσιεύσεων γίνεται διὰ τοῦ κοινοῦ εἰς ὅλας τὰς ἐφημερίδας στιχομέτρον τῶν 9 στιγμῶν.

3) Τοῦ παρόντος τιμολογίου οὐδεμίαν ἐξαιρέσιν γίνεται.

ΓΝΗΣΙΟΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑ

ΑΠΟΣΤΑΦΥΛΙ

ΕΙΝΑΙ

ΤΟ ΚΟΝΙΑΚ

ΠΟΥΡΗ

Βραβευθὲν

ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

— ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ —

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ